

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก
อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

การค้นคว้าอิสระ

ของ

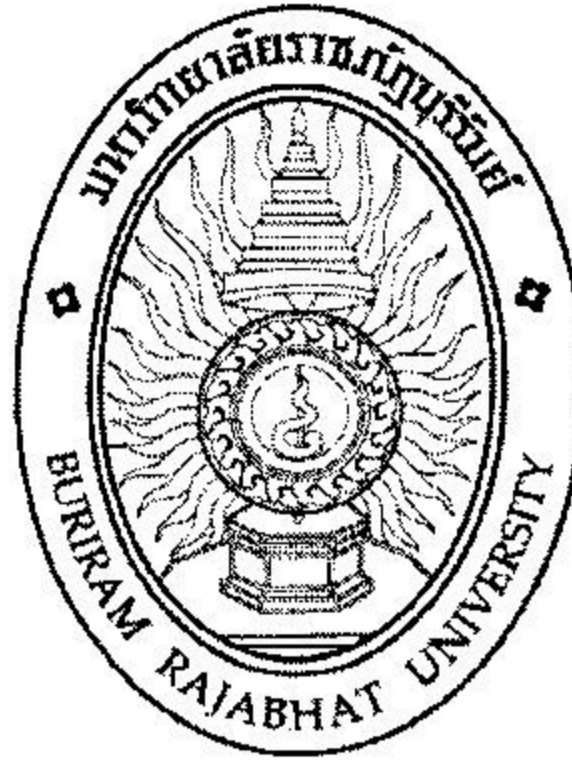
ราช การเพียร

ได้ใจและเนื้อหาในคู่มือฉบับรวม
ฉบับนี้

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

พฤษภาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**PEOPLE'S OPINIONS TOWARDS THE OPERATION OF SAWAYJEEK
SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN
MUANG DISTRICT, BURIRAM PROVINCE**

Rach Karnpian

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration Program in Public Administration**

September 2012

Copyright of Buriram Rajabhat University

ชื่อเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก
อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

ผู้วิจัย ราช การเพียร

ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

รองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน	ที่ปรึกษาหลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒินันท์ รามฤทธิ์	ที่ปรึกษาร่วม

ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต   **สาขาวิชา** รัฐประศาสนศาสตร์

สถานศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์   **ปีที่พิมพ์** 2555

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 383 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.6297 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

- 1.ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน เมื่อเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการส่งเสริมและฝึกอาชีพให้กลุ่มสตรี รongลงมาคือ ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรมแก่เยาวชนและประชาชน อย่างต่อเนื่อง และควรมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เพียงพอ ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

TITLE People's Opinions towards the Operation of Sawaijeek Subdistrict Administrative Organization in Muang District , Buriram Province

AUTHOR Rach Karnpian

INDEPENDENT STUDY ADVISORS

Associate Professor Prajan Kanawan

Major Advisor

Assistant Professor Wutinan Ramrit

Co- advisor

DEGREE Master of Public Administration

MAJOR

Public Administration

SCHOOL Buriram Rajabhat University

YEAR

2012

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the people's opinions towards the operation of Sawaijeek Subdistrict Administrative Organization in Muang District Buriram Province in 4 aspects : disease protection and prevention, disaster prevention and mitigation, promotion of education, religions and cultures, and development of women, children, youth, elderly, and disabled people. The subjects were 383 local people, selected by using table of Taro Yamane with the confidence value at 95.5% and error at $\pm 5\%$, stratified random sampling, and simple random sampling, respectively. The instrument used for collecting data was a 3 - part questionnaire including check list a 5- rating scale and open-ended form with its reliability at 0.6297. The statistics used to analyze the data were percentage, mean and standard deviation. The results were as follows:

1. The people's opinions towards the operation of Sawaijeek Subdistrict Adminimstrafive Organization both as a whole and at each aspect were at a moderate level. The rankings from the highest to the lowest mean scores were promotion of education, religions and cultures, followed by development of women, children, youth and disabled people, disaster prevention and mitigation, and disease protection and prevention, respectively.

2. The additional opinions and suggestion with the highest percentages were the women occupations should be supported and trained, followed by the religion and cultured activities should be arranged for youth and people continuously, and the instruments about disaster prevention and mitigation should be more provided, respectively.

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วง โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประชัน คະเนวัน ประธานกรรมการการค้นคว้าอิสระ และผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒินันท์ รามฤทธิ์ ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่เอื้ออำนวยและ ประสานงานในการจัดทำ การค้นคว้าอิสระเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 3 ท่านคือ ดร.กระพั่น ศรีงาน รองคณะบดีฝ่ายวิจัย และพัฒนา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์น้อย สุปิงคลัด รองนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ และนางน้ำฝน สมศรีนวล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือและแก้ไขเครื่องมือสำหรับการวิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อน ๆ ที่ได้ให้การช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยด้วยดีในทุก ๆ ด้านตลอดมา

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงได้จากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณ แค่มิคา มารดา บुरาจารย์ คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนให้เกิด สติปัญญา ความรู้และวิชาชีพ ตลอดจนชี้นำคุณธรรมในการดำเนินชีวิตแก่ผู้วิจัย

ราช การเพียร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิด เกี่ยวกับความคิดเห็น	5
แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน	11
แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	20
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง	25
แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล.....	28
บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์37	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล	51
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	62
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	62
วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
สรุปผลการวิจัย.....	63
อภิปรายผล	64
ข้อเสนอแนะ.....	66
1.ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	66
2.ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	67
บรรณานุกรม.....	68
ภาคผนวก.....	74
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ...	75
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย	79
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	81
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	83
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	89
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	91

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์.....	41
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหน่วยเลือกตั้ง.....	48
3 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	54
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน.....	56
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ โดยภาพรวมและรายข้อ.....	57
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยภาพรวมและรายข้อ.....	58
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยภาพรวมและรายข้อ.....	59
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ โดยภาพรวมและรายข้อ.....	60
9 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	61

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ เป็นการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 หลังจากนั้นได้มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหา การแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับผลประโยชน์ได้เสียในเรื่องส่วนรวม เพื่อความอยู่ดีกินดี และความสงบสุขของชุมชน

การปกครองท้องถิ่นได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงมาตามลำดับจนถึงปัจจุบัน โดยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมีอยู่ 2 ระบบ คือ ระบบทั่วไปและระบบพิเศษ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นระบบทั่วไป มีอยู่ 3 รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ระบบพิเศษ มีอยู่ 2 รูปแบบ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ซึ่งแนวคิดของการกระจายอำนาจการปกครองนี้ เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างอิสระ ปลอดภัย การชี้แจงจากรัฐบาล มีความสามารถที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ แต่ทั้งนี้ในด้านนโยบายที่สำคัญๆ ยังคงยึดนโยบายแห่งรัฐอยู่ เช่น นโยบายการเงินการคลัง นโยบายการป้องกันประเทศชาติ เป็นต้น

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีสถานะเป็นนิติบุคคล องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก ได้รับการยกฐานะขึ้นจากสภาตำบล ในปี พ.ศ. 2539 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติแห่งสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไปเล่มที่ 113 ตอนที่ 9 ง ลงวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2539 มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2539 ในฐานะที่เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก จึงมีหน้าที่ต้องทำตามมาตรา 67 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2552 แนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ผ่านมามุ่งเน้นการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นหลัก จึงทำให้การพัฒนาในด้านอื่นๆ อาจไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์เท่าที่ควร

ผู้วิจัยในฐานะพนักงานส่วนตำบล สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ มีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยความคิดเห็นของประชาชน ในด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ว่าเป็นไปตามความต้องการของประชาชนมากน้อยเพียงใด ประสบความสำเร็จ บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งจะได้นำผลจากการแสดงความคิดเห็นไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม พัฒนา กำหนดไว้เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และเป็นข้อเสนอแนะสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก ในการดำเนินงานด้านการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และตรงตามความต้องการของประชาชนมากที่สุด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
2. เป็นสารสนเทศในการนำไปปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ (พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2552 : 26)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 8,456 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 146) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 383 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายตามหมู่บ้านต่างๆตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้เข้าใจความหมายศัพท์ต่างๆ ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จึงใช้นิยามศัพท์เฉพาะดังนี้

1. **ความคิดเห็น** หมายถึง การแสดงออกที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดเกี่ยวกับความเชื่อรวมถึงความรู้สึกรู้อยู่พื้นฐานที่ได้จากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมเป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็น อาจโดยการพูด การเขียน และอาจแสดงออกได้ทั้งทางบวกหรือทางลบ ทั้งนี้ความคิดเห็นอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

2. **การดำเนินงาน** หมายถึง การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 4 ด้าน ได้แก่

2.1 **ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ** หมายถึง การป้องกัน ควบคุม ระวังยับยั้ง โรคติดต่อที่เกิดขึ้นกับประชาชน ไม่ให้เกิดการระบาดขยายวงกว้าง

2.2 **ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย** หมายถึง งานรักษาความปลอดภัยของสถานที่ราชการ การป้องกันและระงับอัคคีภัยอุทกภัย และวาทภัย สรุปรเหตุ รายงานเสนอแนะวางแผนป้องกัน รวมทั้งดำเนินการด้านกฎหมายและระเบียบกับการ ป้องกันและระงับภัยต่างๆ การฝึกซ้อมและดำเนินการตามแผนงานเกี่ยวกับวิทยุสื่อสาร และงานการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2.3 **ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** หมายถึง การเสริมสร้างวัฒนธรรมอันดีการส่งเสริมพัฒนาศีลธรรมคุณธรรมและจริยธรรมการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้การทดสอบและประเมินตรวจวัดผล งานบริการและบำรุงสถานศึกษางานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมกิจการศาสนา งานส่งเสริมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม งานกิจการเด็กและเยาวชนงานกีฬาและนันทนาการ

2.4 ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ หมายถึง การพิทักษ์สิทธิเด็กและสตรี งานส่งเสริมอาชีพและข้อมูลแรงงาน งานพัฒนาสตรีและเยาวชนงานสนับสนุนกิจกรรมของเด็กและสตรี

3. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

4. ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึง ทฤษฎี แนวคิด เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
5. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง
6. แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล
7. บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด เกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

ความคิดเห็นเป็นพื้นฐานที่ทำให้เกิดกระบวนการตัดสินใจ และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้วยเช่นกัน กล่าวคือถ้าความคิดเห็นเป็นไปในเชิงบวกเราก็อาจคาดคะเนได้ว่าการตัดสินใจก็อาจจะเป็นเชิงบวกด้วยเช่นกัน แต่อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาพบว่า มีนักวิชาการได้ให้ความคิดเห็นและความหมายเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้มากมาย

สุกัญญา ภูพัฒนานกุล (2541 : 23) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความเชื่อความรู้สึkstต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจทำได้ด้วยคำพูดหรือการเขียนก็ได้ซึ่งอาจเกิดจากการประเมินผลสิ่งนั้นโดยอาศัยพื้นฐานความรู้ อารมณ์ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมในขณะนั้นเป็นพื้นฐานการแสดงออกความคิดเห็นนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลาและบุคคลอื่นอาจเห็นด้วยหรือไม่ก็ได้

อัฐชัย คลยพัชร (2544 : 44) กล่าวว่า ความคิดเห็นคือการแสดงออกทางด้านความเชื่อและความรู้สึkstต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจจะเป็นการพูดหรือการเขียนก็ได้โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมเป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็น

ไอลดา มาแสวง (2544 : 6) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึก หรือความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งซึ่งอาจเกิดจากการประเมนผลสิ่งนั้น หรือเหตุการณ์นั้น โดยมีอารมณ์ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมในขณะนั้นเป็นพื้นฐานการ แสดงออกซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ได้อาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ความคิด เห็นนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและการแสดงความคิดเห็นอาจทำด้วยคำพูดหรือเขียนก็ได้

อานนท์ มุสิกวัฒน์ (2545 : 16) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้าน ความรู้สึกหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งซึ่งอาจเกิดจากการประเมนผลสิ่งนั้นหรือเหตุการณ์นั้น โดยมีอารมณ์ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมในขณะนั้นเป็นพื้นฐานการ แสดงออกซึ่งจะถูกต้อง หรือไม่ก็ตามอาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากผู้อื่นก็ได้ความคิดเห็นนี้อาจจะเปลี่ยนแปลงได้ ตามกาลเวลาและความคิดเห็นอาจทำด้วยคำพูดหรือการเขียนก็ได้

อุปกรณ์ นิลนพคุณ (2545 : 11) กล่าวว่า ความคิดเห็นหมายความถึงการแสดงออก ทางด้านความคิดจากการที่มีปฏิริยาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาศัยพื้นฐานความรู้ประสบการณ์อันจะส่งผล ต่อการแสดงพฤติกรรมออกมาโดยการพูดการเขียนหรือลักษณะท่าทางซึ่งความคิดเห็นของบุคคลใด อาจมีบุคคลอื่นเห็นด้วยหรือไม่ก็ได้

จากความหมายของความคิดเห็นข้างต้น อาจสรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออก ถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ ทักษะคติซึ่งแสดงออกด้วยการพูด หรือการเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมซึ่งการแสดงความคิดเห็นนี้ อาจเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ

การศึกษาและการสำรวจความคิดเห็น

การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาหาความรู้สึกของบุคคล กลุ่มคน ที่มีต่อสิ่งใดสิ่ง หนึ่ง ซึ่งแต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใดๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น การ สำรวจความคิดเห็นจะเป็นการใช้ประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่างๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและ พอใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

เบสท์ (Best. 1997 : 28 ; อ้างถึงใน สุกิจ เหลืองสกุลไทย. 2544 : 6) ได้เสนอแนะว่าวิธี ที่ง่ายที่สุดในการที่จะบอกถึงความคิดเห็นก็คือการแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละ ข้อความ เพราะจะทำให้เห็นว่า ความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นไรก็ได้สามารถทำตาม ความคิดเห็นเหล่านั้นได้ เพราะจะทำให้เห็นว่า ความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นไรก็ได้สามารถทำ ตามความคิดเห็นเหล่านั้นได้ หรือในการวางแผนนโยบายใดๆ ก็ตาม ความคิดเห็นที่วัดออกมาได้จะทำให้ ผู้บริหารเห็นสมควรหรือไม่ในการที่จะดำเนินนโยบายหรือล้มเลิกไป

โทมัส (Thomas. 1971 :12 ; อ้างถึงใน กนกศักดิ์ แสงเงินอ่อน. 2546 : 30) กล่าวว่า ความคิดเห็นโดยทั่วๆ ไป ต้องมีสิ่งประกอบ 3 อย่าง คือ บุคคลที่ที่ถูกต้อง และมีการตอบสนองซึ่งจะออกมาเป็นระดับสูง ต่ำ มาก น้อย วิธีวัดความคิดเห็นโดยมากใช้การตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

โยธิน ศันสนยุทธ และคณะ (2524 : 46 ; อ้างถึงใน ชยากร เทศะบำรุง.2554 : 7) กล่าวว่า การศึกษาความคิดเห็นมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างมาก เพราะทำให้เราทราบความต้องการของบุคคลต่างๆ ในสังคมสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของผู้กระทำว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร จากความเห็นของผู้ได้รับประโยชน์ เพื่อให้ผู้กระทำได้ปรับปรุงพฤติกรรมทัศนคติของผู้ถูกกระทำให้ดีกว่าเดิม ตัวอย่างที่เห็นได้ง่าย เช่น กิจการค้าของบริษัทเอกชน โดยเฉพาะสถานีโทรทัศน์จะสอบถามความคิดเห็นของผู้ชมต่อรายการ โทรทัศน์ต่างๆ อยู่เสมอเพื่อจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีกว่าเดิม

กล่าวโดยสรุป คือ การศึกษาความคิดเห็นทำให้ทราบความต้องการของบุคคล ในสังคมสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของผู้กระทำว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร จากความคิดเห็นของผู้ได้รับประโยชน์ จะเป็นแนวทางในการนำไปกำหนดนโยบายต่างๆ และหากพบข้อบกพร่องจะได้ปรับปรุงแก้ไข

ประเภทของความคิดเห็น

ได้มีผู้กล่าวถึงประเภทของความคิดเห็นไว้ โดยจำแนกทั้งทางความรู้สึกนึกคิด ประสพการณ์ ความรู้ความเข้าใจของแต่ละบุคคล ดังนี้

สุชา จันทรเฒ (2542 : 14) ได้แบ่งความคิดเห็นเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความคิดเห็นที่ไม่มีจุดหมาย (Undirected Thinking) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ความคิดต่อเนื่อง (Associative Thinking) การคิดแบบเชื่อมโยงเป็นความคิดที่ไม่มีจุดหมาย อิศระจากการถูกกำหนดด้วยเงื่อนไขภายนอก เช่น การฝัน การจินตนาการ การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง เป็นต้น
2. การคิดอย่างมีจุดหมาย (The Gold - directed Thinking) เป็นความคิดที่มีบทสรุป หลังจากที่ได้คิดเสร็จ หรือเมื่อต้องการหาคำตอบในวิถีทางที่สมเหตุสมผลในการแก้ปัญหา การคิดแบบมีเป้าหมายที่ชัดเจน เช่น การวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

แรมเมอร์ (Rammer.1954 : 6-7 ; อ้างถึงใน เวชยันต์ จันทรเพชร. 2549 : 10) กล่าวว่า ความคิดเห็นมี 2 ประการด้วยกัน คือ

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุด – เชิงลบสุด (Extreme Opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลง ทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจ ความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก

2. ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Contents) การมีความเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบ ยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

จากความเห็นของนักวิชาการ สรุปได้ว่า ประเภทของความคิดเห็นสามารถแบ่งได้เป็นสองประการใหญ่ ๆ คือ 1) ความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ เป็นความคิดเห็นที่เป็นระบบมีเหตุผล 2) ความคิดเห็นที่เกิดจากความเข้าใจ เป็นความคิดเห็นที่เป็นอิสระไม่เหตุผลมารองรับความคิดเห็น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

การแสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละคนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งแม้เป็นเรื่องเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันเสมอไปและอาจแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาจนมีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น

จำเรียง กาวิจิตร (2536 : 248 - 249) ได้กล่าวว่า สาธารณมติหรือมติมหาชน หมายถึงทัศนนะความรู้สึก และความคิดเห็นของประชากรกลุ่มต่าง ๆ เฉพาะกลุ่ม เกี่ยวข้องกับประเด็นความสนใจหรือปัญหาประเด็นใดประเด็นหนึ่งชั่วระยะเวลาหนึ่ง สาธารณมติประเด็นใด ๆ ก็ตามไม่ได้หมายความว่า จะต้องเป็นมติหรือความคิดเห็นของประชาชนทั้งหมดในประเทศ แต่เป็นความคิดเห็นของประชากรส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นผลมาจากสิ่งที่ยังตกลงกันไม่ได้ จำเป็นต้องมีการถกเถียงหาเหตุผลมาอภิปรายกันให้เห็นทั้งข้อดี และข้อเสียในที่สุดเกิดการตัดสินใจร่วมกันเป็นมติออกมา คุณภาพของมติมหาชน หรือสาธารณมติขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประเด็นดังนี้ คือ

1. การอภิปรายของสาธารณชน ซึ่งต้องมีความกระตือรือร้น มีประสิทธิภาพและสามารถเปลี่ยนมติไปในทิศทางหนึ่งทิศทางใดได้
2. มีข่าวสารและข้อมูลที่เพียงพอ
3. มีเสรีภาพในการคิดและการแสดงออก
4. คุณภาพของภาวะความเป็นผู้นำต้องดีเพราะความคิดเห็นของผู้นำและผู้เชี่ยวชาญจะมีอิทธิพลต่อสาธารณมติ

5. กลุ่มกดดันจะแสวงหาผลประโยชน์หรือข้อได้เปรียบจากความสนับสนุนของผู้มีอำนาจในสังคมนอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อสาธารณมติซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการเช่น

5.1 ภูมิหลังทางสังคม (Social Background) กลุ่มคนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน โดยทั่ว ๆ ไป ย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกันไปด้วย เช่น ความคิดเห็นระหว่างผู้สูงอายุกับผู้เยาว์ ระหว่างชาวชนบทกับชาวเมือง และระหว่างผู้มีรายได้น้อยกับผู้มีรายได้สูง

5.2 กลุ่มอ้างอิง (Reference Groups) โดยปกติจะคบหาสมาคมกัน หรือกระทำสิ่งใดให้แก่ผู้ใดนั้น ความคิดที่มักจะคำนึงถึงก็คือมีอะไรร่วมกันได้หรืออ้างอิงกันได้ เช่น มีอาชีพแบบเดียวกันเป็นสมาชิกสมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนเดียวกัน แต่ละคนย่อมกำหนดหรือระบุกลุ่มที่ตนเองเป็นสมาชิกหรือเป็นกลุ่มที่ตนเองมีความรู้สึกว่าคุณเองอยู่ในกลุ่มและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ กลุ่มดังกล่าวมีอิทธิพลต่อสาธารณสมบัติ

5.3 กลุ่มกระตือรือร้นและกลุ่มเฉื่อยชา (Active and Passive Groups) ผู้ที่สนใจและมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นใดประเด็นหนึ่งย่อมมีความกระตือรือร้นเป็นพิเศษและก่อให้เกิดเป็นกลุ่มผลประโยชน์ได้ในที่สุด และสามารถมีอิทธิพลต่อสาธารณสมบัติโดยเฉพาะการจูงใจให้คนเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในประเด็นต่าง ๆ ได้ ซึ่งตรงกันข้ามกับกลุ่มเฉื่อยชาที่ไม่มีบทบาทอะไรนักต่อสาธารณสมบัติ

ออสแคมป์ (Oskamp, 1977 : 119 - 133; อ้างถึงใน กวีสุรา สุวรรณบุตร, 2551 : 11-12) กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดความคิดเห็นว่ามาจากหลายประการ ดังนี้

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย (Genetic and Physiological Factors) เป็นปัจจัยตัวแรกที่ไม่ค่อยจะได้พูดถึงมากนัก โดยมีการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านพันธุกรรม จะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคล ซึ่งจะมีผลต่อการศึกษา เจตคติ หรือความคิดเห็นของบุคคลนั้นๆ ได้ ปัจจัยด้าน ร่างกาย เช่น อายุ ความเจ็บป่วย และผลกระทบจากการใช้ยาเสพติดจะมีผลต่อความคิดเห็นและเจตคติของบุคคล เช่น คนที่มีความคิดอนุรักษ์นิยมมักจะเป็นคนที่มีอายุมาก เป็นต้น
2. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล (Direct Personal Experience) คือบุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดต่างๆ จากประสบการณ์โดยตรง เป็นการกระทำหรือพบเห็นต่อสิ่งต่างๆ โดยตนเอง ทำให้เกิดเจตคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ เช่น เด็กทารกที่แม่ได้ป้อนน้ำส้มคั้นให้ทาน เขาจะมีความรู้สึกชอบ เนื่องจากน้ำส้มหวาน เย็น หอม ชื่นใจ ทำให้เขามีความรู้สึกต่อน้ำส้มที่ได้ทานเป็นครั้งแรกเป็นประสบการณ์ โดยตรงที่เขาได้รับ
3. อิทธิพลจากครอบครัว (Parental Influence) เป็นปัจจัยที่บุคคลเมื่อเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และครอบครัว ทั้งนี้เมื่อตอนเป็นเด็กเล็กๆ จะได้รับการอบรมสั่งสอน ทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย การให้รางวัลและการลงโทษ ซึ่งเด็กจะได้รับจากครอบครัว และจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับมา

4. เจตคติและความคิดเห็นของกลุ่ม (Group Determinants of Attitude) เป็นปัจจัย ที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือเจตคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคมและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้น ความคิดเห็นและเจตคติต่างๆ จะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่ม ไม่ว่าจะเพื่อนในโรงเรียน กลุ่มอ้างอิงต่างๆ ซึ่งทำให้เกิดความคล้อยตามเป็นไปตามกลุ่มได้

5. สื่อมวลชน (Mass Media) เป็นสื่อต่างๆ ที่บุคคลได้รับสื่อเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ จะมีผลทำให้บุคคลมีความคิดเห็นมีความรู้สึกต่างๆ เป็นไปตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลโดยตรง เช่น เพศ อายุ รายได้ และปัจจัยสภาพแวดล้อม คือปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลโดยอ้อม เช่น สื่อมวลชน กลุ่มที่เกี่ยวข้อง และครอบครัว

วิธีวัดความคิดเห็น

วิธีการวัดความคิดเห็นของบุคคลว่าสามารถทำได้หลายวิธี วิธีที่ใช้กันโดยทั่วไป คือ การตอบแบบสอบถาม วิธีที่ง่ายที่สุดในการที่จะบอกถึงความคิดเห็นก็คือการแสดงให้เห็นถึงร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความเพราะจะทำให้ทราบว่าความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นไร การที่จะให้ใครก็ตามออกความคิดเห็นควรถามต่อหน้า (Face to Face) ถ้าจะใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็นจะต้องระบุให้ผู้ตอบตอบว่าเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยกับข้อความที่กำหนดให้

ไพศาล หวังพานิช (2531 : 152) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดความคิดเห็นหรือเจตคติต้องยอมรับข้อตกลงดังนี้

1. เจตคติมีลักษณะคงเส้นคงวาอยู่ในช่วงเวลาหนึ่ง นั่นคือ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ได้เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จะมีช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งที่มีความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งสามารถวัดได้
2. เจตคติของบุคคลไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรง การวัดจะเป็นการวัดทางอ้อมโดยวัดจากแนวโน้มที่บุคคลแสดงออกหรือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ
3. เจตคตินอกจากแสดงออกในรูปของความรู้สึกนึกคิด เช่น การสนับสนุน หรือคัดค้านยังมีขนาดหรือปริมาณของความรู้สึกด้วย ดังนั้นในการวัดทัศนคตินอกจากจะทำให้ทราบทิศทางแล้วยังสามารถบอกระดับความคิดเห็นมากน้อยได้ด้วย

สมสิน เชิญทอง (2541 : 9) กล่าวว่า ความคิดเห็นจะส่งผลถึงทัศนคติและการแสดงออกถึงพฤติกรรมของเจ้าของความคิด การวัดระดับความคิดเห็น จะช่วยให้สามารถกำหนดแนวทางหรือนโยบายต่างๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนรวมได้ การวัดความคิดเห็น

ทัศนคติ แรงจูงใจ และค่านิยมได้มีการสร้างแบบสอบถามสำหรับวัดสิ่งต่างๆ ดังกล่าว แต่ก็ยังไม่สามารถที่จะแยกออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด เพราะมีบางส่วนที่ซ้ำซ้อนกันอยู่ การวัดความคิดเห็นส่วนใหญ่แล้วก็ยังไม่มียังไม่มีสิ่งที่แบ่งแยกออกจากทัศนคติอย่างชัดเจน และบ่อยครั้งที่คำทั้งสองถูกใช้สลับกันแต่อย่างไรก็ตามการสำรวจความคิดเห็นมักเป็นคำถามสิ่งที่เฉพาะเจาะจง อย่างเช่น การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ เป็นต้น ซึ่งผลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นเหล่านี้จะเป็นตัวชี้ความพึงพอใจ ไม่พอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ของกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว

ไพรัช สุขสงญาติ (2542 : 10) เสนอว่า วิธีวัดความคิดเห็น โดยมากจะให้ผู้ที่จะตอบคำถามเลือกตอบแบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็น จะต้องระบุให้ผู้ตอบ ตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความที่กำหนดให้ แบบสอบถามประเภทนี้นิยมสร้างตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งแบ่งน้ำหนักความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนการให้คะแนนขึ้นอยู่กับปฏิฐาน (Positive) หรือ ปฏิเสธ (Negative)

สรุปได้ว่า การวัดความคิดเห็นที่นิยมให้เพื่อการวิจัย ได้แก่การสอบถามและการสัมภาษณ์โดยคะแนนที่ได้จะแสดงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อ ทำให้สามารถทราบได้ว่ามีความคิดเห็นต่อเรื่องนั้นอย่างไร ส่วนวิธีการวัดความคิดเห็น โดยทั่วไปอาจใช้รูปแบบการสนทนา ผู้ทำการวัดจะต้องไม่แสดงออกว่ากำลังจับตาคำตอบของผู้ทำการวัดมากเกินไป เพราะจะทำให้ผู้ถูกวัดเกิดความรู้สึกที่กำลังถูกจับผิด ควรใช้วิธีบันทึกเสียงเป็นเครื่องมือช่วย ส่วนวิธีการศึกษาจากข้อเขียนหรือสมุดบันทึกประจำวันผู้ทำการวัดต้องได้รับอนุญาตจากผู้ถูกวัดก่อน เพราะบางครั้งเป็นเรื่องที่ต้องปกปิด

แนวคิดเกี่ยวกับการการดำเนินงาน

ความหมายของการดำเนินงาน

เมื่อนุชนัยมาอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม เพื่อทำงานสนองความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เมื่อมีการทำงานร่วมกันเพื่อจุดหมายเดียวกันเป็นหัวใจสำคัญต่อการส่งผลถึงความสำเร็จของงาน เนื่องจากต้องนำองค์กรให้ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีผู้ให้ความหมายของการดำเนินงานได้ดังต่อไปนี้

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ (2545 : 16) อธิบายว่า การดำเนินงาน มีความหมายเช่นเดียวกับการปฏิบัติงาน ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมของสิ่งที่มีชีวิตทุกชนิดที่แสดงออกโดยอาจจะสังเกตได้หรืออาจอยู่ทั้งภายในและภายนอก

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2545 : 30) ได้อธิบายเกี่ยวกับการดำเนินงานไว้ว่า เป็นพฤติกรรมด้านการปฏิบัติงาน เป็นการใช้ความสามารถที่แสดงออกทางร่างกายรวมทั้งการปฏิบัติและพฤติกรรมที่แสดงออกและสังเกตได้ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ หรืออาจเป็นพฤติกรรมที่ล่าช้า คือบุคคลไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ทันที แต่คาดคะเนว่าอาจปฏิบัติในโอกาสต่อไปเป็นพฤติกรรมต้องอาศัยพฤติกรรมระดับ ต่าง ๆ เป็นส่วนประกอบ ทั้งทางความรู้ และทัศนคติ สามารถประเมินผลได้ง่าย

สรุปได้ว่า การดำเนินงาน คือ การปฏิบัติงานที่บุคคลแสดงออกทางกายและเป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ ซึ่งการดำเนินงานอาจปฏิบัติได้ทันทีหรืออาจมีความล่าช้าตามปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความรู้ ทัศนคติ โอกาส เป็นต้น

ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน

การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง ได้แก่ คน ทรัพยากร งบประมาณ สภาพแวดล้อม สถานที่ ทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญสำหรับองค์การยุคใหม่ เนื่องจากมนุษย์เป็นผู้ที่ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์การ โดยมีผู้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานไว้ดังนี้

ธงชัย สันติวงษ์ (2540: 52-53) กล่าวว่า พฤติกรรมการทำงานของแต่ละบุคคลที่แสดงออกมานั้น จะเป็นผลมาจากปัจจัยหลาย ๆ ประการต่อไปนี้ผสมผสานกัน คือ

1. ความสามารถ (Capabilities) ของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน คนทุกคนต่างก็มีข้อจำกัดในด้านความสามารถ ดังนั้น พฤติกรรมที่แสดงจึงแตกต่างกันไปตามความสามารถที่มีแตกต่างกันนี้
2. ความต้องการที่แต่ละคนมุ่งที่จะตอบสนอง (Needs) ที่แตกต่างกัน คนทุกคนต่างก็มีจุดหมายที่อยากจะได้รับผลสำเร็จตามที่แต่ละคนสนใจแตกต่างกัน และสภาพภายในที่จะเป็นตัวกำหนดว่าผลสำเร็จอะไรบ้างเป็นสิ่งสำคัญที่แต่ละคนมุ่งปรารถนานั้นก็คือ ความต้องการ ซึ่งแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ ความต้องการทางร่างกายและความต้องการทางจิตใจ
3. ความคาดหวัง (Expectancy) หรือการนึกคิดถึงอนาคต และทำการตัดสินใจเกี่ยวกับแนวทางประพฤติปฏิบัติของแต่ละคนที่แตกต่างกัน การแสดงออกทางพฤติกรรมใด ๆ ของคนทุกคนต่างก็จะมี การพิจารณาพิเคราะห์อย่างรอบคอบเสมอ ทั้งนี้ โดยมีการพิจารณาและชั่งใจนึกคิดจากความต้องการ และสิ่งที่มองเห็นจากสภาพแวดล้อมภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ การพิจารณา

คิดวิเคราะห์และคาดคะเนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควรจะต้องแสดงออก เพื่อที่จะได้ผลสำเร็จตามที่ต้องการ ว่าควรเป็นอย่างไร จึงจะถูกต้องและดีที่สุดในความเข้าใจของเขา

4. การอ่านเหตุการณ์ในสภาพแวดล้อม โดยยึดถือตามพื้นฐานของประสบการณ์ และความต้องการที่มีมาจากอดีต (Past Experiences and Needs) ของแต่ละคน

5. การปฏิบัติตอบที่มีความนิยมชมชอบ (Affective Reactions) ที่แตกต่างกัน การแสดงออกของพฤติกรรมบุคคลที่มีต่อความนิยมชมชอบมี 2 ทางคือ ความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ ปฏิกริยาความโน้มเอียงที่จะชอบหรือไม่ชอบนี้ จะมีผลการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมในครั้งต่อ ๆ ไป และจะไปกระทบถึงความเข้าใจจากการรับรู้ และความต้องการของบุคคลที่มีอยู่เดิมเสมอ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2541 : 32-33) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานมีดังนี้

1. ลักษณะประชากร เป็นลักษณะที่ช่วยให้เห็นถึงภูมิหลังของบุคคล เช่น เพศ อายุ เชื้อชาติ สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม สถานที่อยู่อาศัย ขนาดครอบครัว ตลอดจนสิ่งอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกัน อย่างไรก็ตาม ลักษณะประชากรอย่างเดียวยังไม่เป็นเครื่องชี้วัดที่ดีที่จะแสดงถึงผลการปฏิบัติงานที่ดี ทั้งยังมีสิ่งที่เกี่ยวข้องคือ ความรู้ ความสามารถ และลักษณะทางจิตวิทยา

2. ลักษณะด้านความสามารถ เป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญในการพิจารณาเลือกคนเพื่อมาดำเนินงาน ความรู้ความสามารถเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่สามารถกระตุ้นให้เกิดความพยายามในการทำงาน เป็นแรงจูงใจขั้นต้นที่มีผลกระทบต่อไหวพริบของบุคคลที่เอาชนะสภาพแวดล้อมได้ บุคคลที่รู้สึกว่ามีความรู้ความสามารถในงานของเขา สามารถคิดได้ว่าเขาจะทำงานอย่างจริงจัง ดังนั้นความรู้ความสามารถแบ่งได้ 2 ด้าน คือ ด้านกายภาพ และด้านสมองซึ่งบ่อยครั้งได้ใช้ผลการเรียนเป็นเครื่องชี้วัดถึงแนวโน้มของความรู้ความสามารถด้านสมองและการปฏิบัติงาน

3. ลักษณะด้านจิตวิทยา เป็นการแสดงแนวโน้มของพฤติกรรมแต่ละบุคคลที่เกิดขึ้น และมีอิทธิพลค่อนข้างถาวรต่อพฤติกรรม ลักษณะทางจิตวิทยาเหล่านี้ เช่น ทักษะการรับรู้ ความต้องการ และบุคลิกภาพ เป็นต้น อย่างไรก็ตามความสำคัญของคุณลักษณะประชากรเหล่านี้ ขึ้นอยู่กับธรรมชาติและความจำเป็นแต่ละงานซึ่งเซอร์เมอร์ฮอร์นและคณะเห็นว่า คุณลักษณะประชากรจะต้องมีความเหมาะสมกับความจำเป็นของแต่ละงานเพื่อที่จะนำไปสู่ผลการปฏิบัติงาน ที่ต้องการ

4. ความพยายามในการทำงาน คุณลักษณะประชากรที่มีความเหมาะสมกับความจำเป็นของงานนั้น ยังไม่สามารถที่จะทำให้บุคคลมีผลการปฏิบัติในระดับที่สูง ทั้งนี้ยังมีตัวแปรหนึ่งที่สำคัญและต้องมีก็คือ ต้องมีแรงจูงใจที่จะทำงาน เป็นแรงผลักดันภายในตัวบุคคลที่มีผลโดยตรงและคงไว้ซึ่งความพยายามในการทำงาน คนที่มีแรงจูงใจจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะช่วยกำหนดความพยายามในการทำงาน

5. การสนับสนุนจากองค์กร ในการปฏิบัติงานของบุคคลจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากองค์กรที่ปฏิบัติงานอยู่ บุคคลที่มีลักษณะบุคคลตรงกับความจำเป็นของงานและได้รับการจูงใจระดับสูง อาจไม่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่ดี หากได้รับการสนับสนุนที่ไม่เพียงพอจากหน่วยงานหรือที่เรียกว่าข้อจำกัดด้านสถานการณ์ เช่น ขาดเวลาที่จะทำงาน งบประมาณ เครื่องมือ เครื่องใช้และวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับงาน ไม่ชัดเจน ระดับความคาดหวังของผลการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม ขาดอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงาน ขาดการช่วยเหลือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่ยืดหยุ่น เป็นต้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544: 81-83) กล่าวว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคลย่อมมีผลต่อการทำงาน ซึ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานของบุคคลควรพิจารณาจากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านบุคคล บุคคลมีลักษณะและคุณสมบัติเฉพาะตัวแตกต่างกันไป ซึ่งมีผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมแตกต่างกันไปด้วย
2. ด้านสภาพแวดล้อม เป็นสถานการณ์ภายนอกที่มีผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมการทำงาน

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานมีหลายประการ เช่น คุณลักษณะประชากร ความสามารถ จิตวิทยา ความพยายามในการทำงาน และการสนับสนุนจากองค์กร นอกจากนี้ปัจจัยทั้งด้านบุคคลและด้านสภาพแวดล้อมแตกต่างกันมีผลต่อการทำงานและมีบทบาทต่องานในหน่วยงานแตกต่างกัน หากปัจจัยดังกล่าวมีความสมบูรณ์จะทำให้ผลการดำเนินงานบรรลุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ

ความหมายของการบริการสาธารณะ

การให้บริการสาธารณะนั้นเป็นแนวทางหรือวิธีการที่หน่วยงานของรัฐจัดทำขึ้นเพื่อให้บริการแก่ประชาชนให้ได้รับความสะดวก ได้มีนักวิชาการให้ความหมายเกี่ยวกับการบริการสาธารณะไว้ ดังนี้

ประยูร กาญจนกุล (2535 ก : 108) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริการสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมที่อยู่ในความอำนาจการหรืออยู่ในความควบคุมของฝ่ายปกครองที่จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสนองความต้องการของส่วนรวมของประชาชน

กฤษณ์ จินตะเวช (2545 : 9) ได้ให้ความหมาย บริการสาธารณะ หมายถึง องค์กรที่มีขึ้นเพื่อสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชนหรือทำให้เกิดความสะดวกสบายในการอยู่ร่วมกันในชุมชน เช่น องค์กรการรถไฟ องค์กรการแก๊ส หรือองค์กรขนส่งสาธารณะ เป็นต้น โดยองค์กรดังกล่าวมุ่งเน้นถึงภาระของฝ่ายปกครองที่จะต้องดำเนินการในฐานะรัฐสวัสดิการและมีรูปแบบในการจัดทำแตกต่างกันไปตามลักษณะของงานที่องค์กรฝ่ายปกครองนั้น ๆ รับผิดชอบ โดยมีกฎหมายรองรับเพื่อประโยชน์ของมหาชน

มานิตย์ จุมปา (2547 : 76-77) ได้ให้ความหมายว่า การบริการสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมที่ฝ่ายปกครองได้กระทำเพื่อประโยชน์สาธารณะอันเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชน เช่น การคมนาคม การศึกษา การสาธารณสุข เป็นต้น

นันทวัฒน์ บรมานันท์ (2551 : 31) ได้ให้ความหมายว่า การบริการสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมซึ่งรัฐมีหน้าที่ต้องจัดทำขึ้นเพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชน โดยส่วนรวมเป็นการให้บริการแก่ประชาชนหรือการดำเนินการอื่นเพื่อสนองความต้องการของประชาชนซึ่งการให้บริการสาธารณะจะต้องประกอบด้วยเงื่อนไขสองประการ คือ เป็นกิจกรรมที่นิติบุคคลมหาชนเป็นผู้ดำเนินการหรือมอบให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการ และเป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะและตอบสนองความต้องการของประชาชน

จากความหมายของการบริการสาธารณะข้างต้นสรุปได้ว่า การบริการสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมที่รัฐจัดทำขึ้นหรืออยู่ในความอำนาจการของฝ่ายปกครองเป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะตอบสนองความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญ โดยส่วนรวม เป็นกิจกรรมการกระทำของรัฐบาลหรือแนวทางการเลือกตัดสินใจแนวทางการกระทำของรัฐบาลเพื่อบรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ที่กำหนด

หลักเกณฑ์สำคัญในการจัดทำบริการสาธารณะ

การบริการสาธารณะ หรือกิจกรรมที่ฝ่ายปกครองเป็นฝ่ายจัดทำหรือมอบให้เอกชน ดำเนินการย่อมจะต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือหลักเกณฑ์เดียวกันทั้งสิ้นจึงจะถือว่าเป็นการบริการ สาธารณะคือ หลักความเสมอภาค ได้มีนักวิชาการให้ความหมายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การบริการ สาธารณะไว้ดังนี้

นันทวัฒน์ บรมานันท์ (2547 : 31) กล่าวว่า กฎหมายของการบริการสาธารณะ คือ หลักเกณฑ์ขั้นพื้นฐานของบริการสาธารณะนี้ถูกสร้างขึ้นมาให้มีส่วนร่วมคล้ายกันกับหลักทั่วไป ของกฎหมายเกี่ยวกับบริการสาธารณะ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาถึงสถานภาพของบริการ สาธารณะ กฎหมายของการบริการสาธารณะ หรือหลักเกณฑ์ขั้นพื้นฐานในการจัดทำบริการ สาธารณะประกอบด้วยหลัก 3 ประการดังนี้

1. หลักว่าด้วยความเสมอภาค หลักว่าด้วยความเสมอภาคที่มีต่อการบริการสาธารณะ เป็นหลักเกณฑ์ที่มีความสำคัญประการแรกในการจัดทำบริการสาธารณะ ทั้งนี้เนื่องจากการที่รัฐ เข้ามาจัดทำบริการสาธารณะนั้น รัฐมิได้มีจุดมุ่งหมายที่จัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของ ผู้ใดโดยเฉพาะ ประชาชนทุกคนย่อมมีสิทธิ ในการบริการสาธารณะอย่างเสมอภาคกัน ผู้ใช้บริการ สาธารณะประเภทเดียวกันย่อมอยู่ในสถานะ เท่าเทียมกันและคนทุกคนซึ่งใช้บริการสาธารณะ เดียวกันจะต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เดียวกัน

2. หลักว่าด้วยความต่อเนื่อง การบริการสาธารณะเป็นกิจการที่มีความจำเป็นสำหรับ ประชาชน ดังนั้นหากบริการสาธารณะหยุดชะงักลงไปด้วยเหตุผลใดก็ตาม ประชาชนผู้ให้บริการ ย่อมได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายได้ด้วยเหตุนี้ บริการสาธารณะจึงต้องมีความต่อเนื่องในการ จัดทำ หลักว่าด้วยความต่อเนื่องของบริการสาธารณะเป็นผลที่เกิดขึ้นโดยตรงจากหลักที่ว่าด้วย ความต่อเนื่องของรัฐเป็นหัวใจสำคัญของการบริการสาธารณะ ความต่อเนื่องของบริการสาธารณะ เป็นหลักตามรัฐธรรมนูญ หลักการที่สำคัญของหลักว่าด้วยความต่อเนื่องของบริการสาธารณะคือ นิติบุคคลมีหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะจะต้องดำเนินการจัดทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ตลอดเวลา หากมีกรณีที่เกิดการหยุดชะงักจะต้องมีการรับผิดชอบและในกรณีที่เกิดการหยุดชะงัก ในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์การมหาชน องค์กรที่ทำหน้าที่กำกับ ดูแลจะต้องดำเนินการแทน เพื่อเป็นหลักประกันการต่อเนื่องของการบริการสาธารณะ

3. หลักว่าด้วยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หลักว่าด้วยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงมีความ หมายถึงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบริการสาธารณะให้ทันกับความต้องการของผู้ใช้บริการ สาธารณะอยู่เสมอโดยสภาพการจัดทำบริการสาธารณะต่างๆไปที่มีวัตถุประสงค์ในการสนองความ ต้องการของประชาชน เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่มีความต้องการของประชาชนเปลี่ยนแปลงข้อควร

พิจารณาสองประการที่เกี่ยวข้องกับหลักว่าด้วยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบริการสาธารณะทางปกครองได้และในขณะเดียวกัน ผู้ใช้บริการสาธารณะทางปกครองไม่มีสิทธิใดๆ ที่จะดำรงรักษาสภาพของบริการสาธารณะนั้นไว้ได้ ซึ่งหมายความว่าเจตจำนงของฝ่ายปกครองที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกบริการสาธารณะทางปกครองนั้น ได้แต่เพียงฝ่ายเดียว ผู้ใช้บริการสาธารณะทางอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม ผู้ใช้บริการสาธารณะทางอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมเองก็อยู่ภายใต้หลักว่าด้วยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกัน

จากหลักเกณฑ์ว่าด้วยการบริการสาธารณะดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการจัดทำบริการสาธารณะไม่ว่าจะเป็นฝ่ายปกครองจัดทำเองหรือมอบให้เอกชนเป็นผู้จัดทำ หลักพื้นฐานในการจัดทำบริการสาธารณะก็อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เดียวกัน คือ หลักว่าด้วยความเสมอภาค หลักว่าด้วยความต่อเนื่อง และหลักว่าด้วยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

ปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ

ปัญหาและอุปสรรคสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะในปัจจุบันและในอนาคต โดยเฉพาะตามกรอบของแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจมีอยู่ด้วยกันอย่างน้อย 4 ประการ (โกวิท พวงงาม, 2552 : 413) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ปัญหาด้านการถ่ายโอนภารกิจหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้ว่าแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้วางข้อกำหนดและทิศทางอย่างเป็นระบบระเบียบ แต่ในระดับปฏิบัติเพื่อบังคับใช้แผนนั้น ก็ปรากฏปัญหาและอุปสรรคมากมาย ประเด็นปัญหาก็คือ แม้ว่าทิศทางและแผนการกระจายอำนาจจะถูกกำหนดไว้อย่างเป็นระบบ แต่กระบวนการของการถ่ายโอนภารกิจหน้าที่จากส่วนราชการต่างๆ ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกลับดำเนินไปอย่างไร้ระบบระเบียบ ซึ่งประเด็นปัญหาสำคัญๆ ได้แก่

1.1 การถ่ายโอนภารกิจที่เกิดขึ้นยังคงเป็นไปอย่างจำกัด ทั้งนี้ จะกระจุกตัวอยู่เฉพาะภารกิจในกลุ่ม โครงสร้างพื้นฐานและการส่งเสริมคุณภาพชีวิต อีกทั้งกิจกรรมที่มีการถ่ายโอนจริงก็จำกัดเฉพาะในบางกิจกรรมเท่านั้น เช่น การก่อสร้างและบำรุงรักษาถนน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โครงการอาหารเสริมนมและอาหารกลางวัน การสงเคราะห์เบี้ยผู้สูงอายุ เป็นต้น

1.2 การถ่ายโอนภารกิจยังไม่เป็นไปอย่างสอดคล้องระหว่างภารกิจ งบประมาณ บุคลากร แนวปฏิบัติ และวัสดุอุปกรณ์ เป็นผลทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินกิจกรรมที่มีการถ่ายโอนได้เนื่องจากข้อจำกัดในด้านทรัพยากร อีกทั้งในหลายกิจกรรม แม้ว่าท้องถิ่นจะมีความพร้อมในการจัดทำแต่ก็พบว่ายังขาดการแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจในกิจกรรมนั้นๆ ได้อย่างเต็มที่

1.3 กระบวนการถ่ายโอนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากส่วนราชการผู้ถ่ายโอนเป็นอย่างมาก แต่ในทางปฏิบัติกลับพบปัญหาว่าส่วนราชการต่างๆ มักจะถ่ายโอนให้เฉพาะภารกิจหน้าที่ แต่ในด้านวัสดุอุปกรณ์ แนวปฏิบัติ ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกลับมิได้มีการส่งมอบอย่างเป็นระบบระเบียบอันนำไปสู่ปัญหาการจัดทำภารกิจนั้นๆ

2. ปัญหาในการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การขาดการบูรณาการระหว่างแผนการกระจายอำนาจกับทิศทางการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินทั้งระบบ เป็นผลให้สถานะของการซ้อนทับและแข่งขันในเชิงบทบาทระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการต่างๆ ยังคงดำเนินอยู่ต่อไป เนื่องจากทิศทางที่ปรากฏในแผนการกระจายอำนาจย่อมหมายถึงการลดขนาดและถอนตัวเองออกไปของส่วนราชการต่างๆ แต่ในทางปฏิบัติ ทิศทางการปฏิรูประบบบริการราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ยังแสดงให้เห็นว่าส่วนราชการต่างๆ จะยังคงมีบทบาทอย่างสำคัญในพื้นที่การบริหารปกครองนอกศูนย์กลางต่อไป เช่น การสร้างระบบบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ ในด้านหนึ่งแม้ว่าจะจะเป็นความพยายามแก้ปัญหาการรวมศูนย์อำนาจที่เป็นไปอย่างกระจุกกระจาย (Fragmented Centralism) แต่ในอีกด้านหนึ่ง ก็เท่ากับเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบการปกครองท้องถิ่น โดยรัฐ (Local State Government) ให้คงอยู่ควบคู่กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความสำเร็จหรือล้มเหลวของกระบวนการกระจายอำนาจและการจัดระบบการบริการสาธารณะในระดับท้องถิ่นนั้น ส่วนสำคัญอยู่ที่บทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ และสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ ในอันที่จะผลักดันกระบวนการถ่ายโอนทรัพยากรต่างๆ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนที่กำหนดไว้ แต่ในปัจจุบัน องค์กรสำคัญดังกล่าวกลับต้องพบกับปัญหาอุปสรรคทั้งในเชิงสถาบัน ซึ่งต้องอิงแอบและอาศัยความร่วมมือและผลักดันจากรัฐบาลที่ส่วนกลางค่อนข้างมาก รวมถึงปัญหาในเชิงองค์กร ซึ่งยังมีบุคลากรและทรัพยากรทางการบริหารค่อนข้างจำกัด เป็นผลให้การทำงานดำเนินไปอย่างยากลำบาก

4. ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการในการให้บริการสาธารณะ ประเด็นในเรื่องภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน มักจะให้ความสำคัญกับเรื่องการถ่ายโอนภารกิจ แต่ยังคงขาดความสนใจอย่างเพียงพอต่อเรื่องวิธีการในการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ ภายใต้อำนาจที่กำหนดในปัจจุบัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยยังคงมีช่องทางในการจัดทำภารกิจค่อนข้างจำกัด โดยมากมักจะเน้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำบริการ

สาธารณะต่างๆด้วยตนเอง ผ่านการใช้ทรัพยากรทางการบริหารภายในองค์กรของตนเองเป็นหลัก แต่ภายใต้สภาพแวดล้อมทางการบริหารในยุคปัจจุบัน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาทางเลือกใหม่ๆในการจัดหาบริการสาธารณะให้เกิดขึ้นในท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและยกระดับการบริการสาธารณะให้เกิดขึ้น และที่สำคัญจะเป็นการป้องกันปัญหาของการเติบโตไปสู่ความเป็นระบบราชการ (Bureacratization) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังเช่นที่เกิดขึ้นกับระบบราชการส่วนกลาง

จากปัญหาและอุปสรรคสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะในปัจจุบันหรือในอนาคต ก็จะพบกับปัญหาจากปัจจัยต่างๆไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการถ่ายโอนภารกิจหน้าที่แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาในการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและปัญหาเกี่ยวกับวิธีการในการให้บริการสาธารณะ ที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญยิ่ง

บทบาทท้องถิ่นกับการบริการสาธารณะ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ถือเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับพี่น้องประชาชนมากที่สุด ประชาชนทุกพื้นที่ ทุกภูมิภาค มีความเกี่ยวข้องกับ อปท. ในพื้นที่นั้นๆ ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งเสียชีวิต ดังนั้นท้องถิ่นจึงมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทุกคน

การบริการสาธารณะถือเป็นบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งของท้องถิ่น แบ่งงานออกเป็นหลายส่วน ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน การบริการน้ำประปา ไฟฟ้า และถนนต้องทั่วถึงชุมชน ด้านคุณภาพชีวิต เช่น การดูแลเด็กและเยาวชน สนับสนุนด้านการศึกษา ช่วยเหลือผู้ป่วย ผู้พิการ ในขณะเดียวกัน เมื่อประชาชนมีความเดือดร้อน อปท.ในท้องถิ่น จะต้องเป็นหัวหอกในการแก้ปัญหาให้อย่างทันท่วงที เนื่องจากผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภา จะรู้ปัญหาของท้องถิ่นดีกว่าส่วนภูมิภาค เพราะส่วนภูมิภาคจะมาจากที่อื่น ต้องมาตามตำแหน่งตามสายงาน ตามที่กระทรวงทบวง กรม แต่งตั้ง แต่หากคนที่จะเป็นผู้บริหารท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นระดับ อบต. อบจ. หรือเทศบาล จะเป็นคนในท้องถิ่นนั้นๆ ที่รู้ปัญหาว่าท้องถิ่นต้องการอะไรบ้าง มีจุดด้อยจุดเด่นตรงไหนบ้าง เรียกได้ว่าเป็นคนที่รู้ข้อมูลลึกซึ้ง ในภาวะเศรษฐกิจยุคปัจจุบัน เรื่องการบริการสาธารณะท้องถิ่นมีบทบาทอยู่แล้ว เช่น เรื่องการจ้างงาน ท้องถิ่นสามารถที่จะทำได้เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับคนในพื้นที่ ขณะนี้มีปัญหาเรื่องคนว่างงานมาก ท้องถิ่นใดที่มีงบประมาณในการจ้างงานก็น่าจะมีการเพิ่มการจ้างงานเพื่อเป็นการกระตุ้นรายรับของภาคประชาชน ช่วยให้ค่าครองชีพของประชาชนดีขึ้นได้ (ธีรศักดิ์ พานิชวิทย์. 2553 : ออนไลน์)

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการปกครองตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการจัดระบบการปกครองของชุมชนที่มีอาณาเขตแน่นอน แต่ไม่มีอำนาจ อธิปไตยแยกตัวเป็นอิสระไปจากประเทศเป็นชุมชนที่มีสิทธิตามกฎหมายและการจัดองค์การที่ จำเป็นเพื่อออกข้อบัญญัติในการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมท้องถิ่นของตนโดยอิสระ

ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ให้ความหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายจัดตั้ง นอกจากนี้ยังมี นักวิชาการอีกหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

พวงทอง โยธาใหญ่ (2545 : 9) กล่าวว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนดำเนินการปกครองตนเอง โดยให้มีหน่วยการ ปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนา และให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่องค์กร หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ตัดสินใจ และดำเนินการ ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายที่กำหนดภายในท้องถิ่นของตนเท่านั้น และหน่วยการปกครองส่วน ท้องถิ่นนี้ต้องอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

มานิตย์ จุมปา (2546 : 547) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นว่า รัฐมอบอำนาจ หน้าที่บางอย่างในการจัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของราชการส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินงาน อยู่ในท้องถิ่น ให้ท้องถิ่นหรือองค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรในราชการบริหาร ส่วนกลางรับไปดำเนินการด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นหรือองค์กรนั่นเอง

รศ.ดร. รัตนเสริมพงศ์ (2546 : 15) ได้กล่าวถึงความหมายของการปกครองส่วน ท้องถิ่นหมายถึง ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งมีอำนาจปกครองตนเองตามที่ได้รับกระจายอำนาจ จากรัฐบาล ดำเนินการปกครองตนเองโดยจัดตั้งองค์กรขึ้นมาใช้อำนาจแทนประชาชน เรียกว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่น เป็นผู้บริหารท้องถิ่นตาม เจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นอย่างเป็นอิสระภายใต้กรอบนโยบาย กฎหมาย และการกำกับ ควบคุมของรัฐ

จากความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่นที่นักวิชาการทั้งหลายได้ให้ความหมายไว้ สรุปได้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นหมายถึง การปกครองที่รัฐบาลได้กระจายอำนาจการปกครอง ให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีสิทธิดำเนินการปกครองตนเองและมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มี

อำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งมีอำนาจปกครองตนเอง ตามที่ได้รับการกระจายอำนาจจากรัฐบาลดำเนินการปกครองตนเอง โดยจัดตั้งองค์กรขึ้นมาใช้อำนาจแทนประชาชน เรียกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชน เป็นผู้บริหารท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นอย่างเป็นอิสระตามกรอบนโยบาย กฎหมาย และการกำกับดูแลของรัฐ

ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 และมาตรา 17 ได้บัญญัติให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งนอกจากจะมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองแล้ว ยังมีอำนาจหน้าที่ในการประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดอีกด้วย

โกวิท พวงงาม (2548 : 33) ได้กล่าวว่า แผนยุทธศาสตร์การการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นแผนพัฒนาระยะยาว 5 ปี จึงเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ และนโยบายท้องถิ่น ซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง อันจะนำไปสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย
2. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล
3. การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนรู้จักปกครองตนเอง เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนรับรู้ถึงอุปสรรค ปัญหา และช่วยกันแก้ไขปัญหาท้องถิ่นของตนเอง
4. การปกครองท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ
5. การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง

กล่าวโดยสรุป การปกครองท้องถิ่นประกอบด้วยองค์การในชุมชนที่จัดตั้งขึ้น โดยกฎหมายส่วนกลาง มีขอบเขตพื้นที่ปกครองที่กำหนดไว้แน่นอน มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้น โดยกฎหมาย มีอิสระในการดำเนินกิจกรรมทั้งในด้านการคลัง การจัดเก็บภาษี การหารายได้ตามที่กฎหมายกำหนด การจัดทำงบประมาณด้วยตนเอง รวมถึงการกำหนดนโยบายภายใต้การควบคุมของรัฐและมีการแบ่งองค์การเป็น 2 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายผู้บริหารท้องถิ่นและฝ่ายสภาท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตั้งแต่ขั้นตอนการเลือกตั้งคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น รวมถึงการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมและติดตามตรวจสอบการทำงานขององค์การปกครองท้องถิ่น

หลักการปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักการการปกครองส่วนท้องถิ่น มีรูปแบบหน่วยการปกครองท้องถิ่นหลายรูปแบบ ตามความแตกต่างของความเจริญ ประชากร หรือขนาดของพื้นที่ และมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม และได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายดังนี้

อุทัย หิรัญโต (2523 : 4 ; อ้างถึงใน โกวิทช์ พวงงาม. 2552 : 31-32) กล่าวถึงหลักการปกครองท้องถิ่นไว้ 4 ประการคือ

1. องค์การปกครองท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้น โดยกฎหมาย แยกจากรัฐบาลกลางมีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน
2. มีอิสระในการบริหารงาน และสามารถใช้จ่ายเงินของตนเองในการวินิจฉัย และการกำหนดนโยบายภายใต้การควบคุมของรัฐ
3. มีงบประมาณของตนเอง โดยมีอำนาจเก็บภาษีและรายได้อื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

4. ผู้บริหารท้องถิ่นได้รับเลือกตั้งจากประชาชนทั้งหมดหรือบางส่วน

สมคิด เลิศไพฑูรย์ (2547 : 23-25) กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่นรูปแบบการปกครองที่เกิดขึ้นจากหลักการกระจายอำนาจการปกครองตามพื้นที่โดยท้องถิ่น จะจัดตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมา ได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างตามกฎหมายกำหนดให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยการดำเนินการดังกล่าวจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของส่วนกลางซึ่งสรุปหลักการสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นคือ การให้คนในท้องถิ่นปกครองตนเอง

ลักษณะสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นคือเป็นการปกครองที่เป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่ที่จะดำเนินการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ให้เป็นหน้าที่ขององค์การปกครองส่วน

ท้องถิ่นรูปแบบนั้น ๆ โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ประชาชนมีสิทธิเลือกและถอดถอนบุคคลที่จะเข้าปกครองตนเอง

องค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการส่งเสริมประชาธิปไตยระดับท้องถิ่น โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นเรียนรู้การปกครองตนเองอันเป็นรากฐานสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมืองนำไปสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตยโดยประชาชนมีส่วนร่วมและสามารถตรวจสอบได้ง่ายสามารถแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นแต่ละแห่งได้รวดเร็ว

อุทัย หิรัญโต (2523 : 22 ;อ้างถึงใน โกวิทย์ พวงงาม. 2552 : 31-32) ได้กำหนดองค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่นไว้ 8 ประการ คือ

1. สถานะตามกฎหมาย หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอย่างแท้จริง

2. พื้นที่และระดับ คือ ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชนจึงได้มีกฎเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับขนาดของพื้นที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ (UNO) โดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การศึกษาวិทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) องค์การอนามัยโลก (WHO) และสำนักส่งเสริมกิจการสังคมแห่งสหประชาชาติ (URLO) ได้ให้ความเห็นว่าหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพในการบริหารรายได้ ควรมีประชากรประมาณ 50,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่ต้องพิจารณาคด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารรายได้ และบุคลากร เป็นต้น

3. การกระจายอำนาจและหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4. องค์การนิติบุคคล จัดตั้งขึ้น โดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางมีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎข้อบังคับ ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้นๆ

5. การเลือกตั้ง สมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชน ในท้องถิ่นนั้นๆทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

6. อิสระในการปกครองตนเอง สามารถใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติกิจการภายใต้ ขอบเขตกฎหมาย โดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายบังคับบัญชาหน่วยงาน ราชการ

7. งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่ กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่น ให้ เจริญก้าวหน้าต่อไป

8. การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐเพื่อ ประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชน โดยส่วนรวม โดยการมีอิสระในการดำเนินงาน ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้มิได้หมายความว่ามิมีอิสระเต็มที่ทีเดียว คงหมายถึงเฉพาะ อิสระในการดำเนินการเท่านั้น

การปกครองท้องถิ่นกำหนดขึ้นบนพื้นฐานทฤษฎีการกระจายอำนาจและอุดมการณ์ ประชาธิปไตย ซึ่งมุ่งเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทาง การเมืองและกิจกรรมการปกครองตนเองในระดับหนึ่ง ซึ่งจะเห็นได้จากลักษณะสำคัญของการ ปกครองท้องถิ่น ที่เน้นการมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง มีการเลือกตั้ง มีองค์การหรือ สถาบันที่จำเป็นในการปกครองตนเอง และที่สำคัญก็คือ ประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการ ปกครองอย่างกว้างขวาง

คณะกรรมการปรับปรุงระบบการบริหารการปกครองท้องถิ่น โดยนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว ตามคำสั่งที่ 262/2534 เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2534 เพื่อศึกษาระบบการบริหารการปกครองท้องถิ่นของไทยที่ดำเนินการ อยู่ในปัจจุบัน ในทุกรูปแบบ หาแนวทางและข้อเสนอในการปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ การคลัง และงบประมาณ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาล หน่วยงานส่วนกลาง และส่วน ภูมิภาค กับหน่วยการปกครองท้องถิ่นโดยกล่าวถึง องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น ไว้ดังนี้ (โกวิทย์ พวงงาม. 2552 : 32-33)

1. เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และทบทวนการเมือง
2. มีสภาและผู้บริหารระดับท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งตามหลักการที่บัญญัติไว้ใน กฎหมายรัฐธรรมนูญ
3. มีอิสระในการปกครองตนเอง

4. มีเขตการปกครองที่ชัดเจนและเหมาะสม
5. มีงบประมาณรายได้เป็นของตนเองอย่างเพียงพอ
6. มีบุคลากรปฏิบัติงานของตนเอง
7. มีอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมต่อการให้บริการ
8. มีอำนาจออกข้อบังคับเป็นกฎหมายของท้องถิ่นภายใต้ขอบเขตของกฎหมายแม่บท
9. มีความสัมพันธ์กับส่วนกลางในฐานะเป็นหน่วยงานระดับรองของรัฐ

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า องค์ประกอบการปกครองท้องถิ่น คือการมีอิสระในการปกครองตนเอง สามารถใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติกิจการ มีเขตการปกครองที่ชัดเจน มีอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมต่อการให้บริการ มีบุคลากรในการปฏิบัติงานของตนเอง งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บและมีอำนาจออกข้อบังคับเป็นกฎหมายของท้องถิ่นภายใต้ขอบเขตกฎหมายแม่บท

แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง

ความหมายของการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจ เป็นการกระทำหรือมาตรการที่รัฐบาลกลางหรือการบริหารราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ได้มอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือการบริการสาธารณะบางเรื่องภายในเขตของแต่ละท้องถิ่นหรือ โอนภารกิจบริการสาธารณะบางกิจการจากรัฐไปให้หน่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของหลักการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น ไว้ดังนี้

ประยูร กาญจนกุล (2535 ข : 171) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจว่า การกระจายอำนาจเป็นวิธีการที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่นๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่าง โดยมีความเป็นอิสระพอสมควร ไม่ต้องขึ้นอยู่กับบัญชาของราชการส่วนกลาง

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2537 : 24) ได้ให้ความหมายการกระจายอำนาจเป็น มาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ประชาชนแต่ละท้องถิ่นที่ได้มีการจัดองค์กรขึ้น โดยความเห็นชอบของส่วนรวม (โดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง) ได้มีโอกาสเข้าร่วมในการแบ่งเบาภาระหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะบางประการเพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

วรพจน์ วิสสุตพิชญ์ (2537 : 11) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจ คือ การโอนกิจการบริการสาธารณะบางเรื่องของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนกลางไปให้ชุมชนที่ตั้งอยู่ท้องถิ่นต่างๆของประเทศ หรือบางหน่วยงานรับผิดชอบ จัดทำอย่างอิสระจากองค์กรปกครองส่วนกลาง

จากความหมายต่างๆ ข้างต้น สรุปได้ว่า การกระจายอำนาจเป็นวิธีการที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่นๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่าง โดยมีความเป็นอิสระตามสมควรและยังเป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ประชาชนแต่ละท้องถิ่น ได้มีโอกาสเข้าร่วมในการแบ่งเบาภาระหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะบางประการเพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น

หลักการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหลักการเปิดโอกาสให้แต่ละท้องถิ่นดูแลจัดการปัญหาของตนเองในระดับท้องถิ่น ทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของแต่ละท้องถิ่นได้ และหลักการกระจายอำนาจตั้งอยู่บนพื้นฐานประโยชน์สำคัญอย่างน้อย 5 ประการดังนี้ (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. 2546 : 3)

1. เป็นการแบ่งภาระของรัฐบาลกลางหรือหน่วยบริหารราชการส่วนกลาง
2. เป็นการทำให้ปัญหาในท้องถิ่นได้รับการแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้น
3. เป็นการส่งเสริมให้คนในแต่ละท้องถิ่นได้แสดงความสามารถ และพัฒนาบทบาทตนเองในการดูแลรับผิดชอบท้องถิ่นของตนเอง
4. เป็นการส่งเสริมและพัฒนาการเมืองในระดับท้องถิ่น อันเป็นรากฐานของระบอบประชาธิปไตยและเป็นพื้นฐานสำคัญให้คนในท้องถิ่นได้ก้าวขึ้นไปดูแลปัญหาระดับชาติต่อไป
5. เป็นการเสริมสร้างความมั่นคงและความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนที่จะทำให้ประชาชนมีคุณภาพและมีบทบาทในการจัดการดูแลชุมชนท้องถิ่นของตนเอง

จารุพงศ์ พลเดช และคณะ (2540 : 14-13) ได้กล่าวถึงหลักการกระจายอำนาจต้องมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ

1. มีความเป็นนิติบุคคล การกระจายอำนาจปกครองนั้น จะต้องมีการเป็นนิติบุคคลต่างหากจากองค์กรของรัฐบาลกลาง การมีองค์การเป็นนิติบุคคลต่างหากนี้ ก็เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตนเอง องค์กรเหล่านี้จะต้องมีงบประมาณ ทรัพย์สิน หนี้สิน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง
2. มีอำนาจอิสระในการบริหารงาน ความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการกระจายอำนาจปกครอง เพราะหากองค์กรนั้นไม่มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่จะต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่เสมอ องค์กรเช่นนี้ก็จะมิได้มีลักษณะไม่ผิดไปจากหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคต่างๆทั่วประเทศ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระ

ในการปฏิบัติภารกิจของตนเอง ตลอดจนมีอิสระพอสมควรในการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ แต่อำนาจอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีพอสมควรไม่มากเกินไป จนเกิดความกระทบกระเทือนต่อเอกภาพและอธิปไตยของรัฐ หากแต่ควรมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดให้มีองค์การที่จำเป็นสำหรับเจ้าหน้าที่ ทางด้านนิติบัญญัติและบริหารกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ของตนเท่านั้น

3. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเลือกผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่นิติบัญญัติการปกครองตนเองในท้องถิ่นของประชาชนนั้น อาจจะทำแล้วแต่ความสามารถและความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ เช่น อาจจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่นเฉพาะการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตัวแทนของตนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น แต่บางคนอาจมีความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกครองท้องถิ่นมากกว่านั้น ถึงกับสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อให้ได้มีโอกาสเข้ามา มีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นด้วยตนเองอาจจะทำได้

4. มิงบประมาณเป็นของตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ด้วยตนเอง รวมไปถึงการมีอำนาจในการบริหารงบประมาณที่ได้มานั้นด้วย การให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ด้วยตนเองนี้ เป็นการมอบอำนาจการตัดสินใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด ตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติการ การจัดเก็บรายได้ การบริหาร และการบริการประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

จากองค์ประกอบทั้ง 4 ประการของหลักการกระจายอำนาจที่กล่าวมานี้ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีองค์ประกอบครบทั้ง 4 ประการ และสามารถปฏิบัติงานโดยปราศจากการถูกควบคุมหรือถูกแทรกแซงจากหน่วยงานในระดับที่สูงกว่า ไม่ว่าจะเป็นส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคแล้ว ย่อมจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสมบูรณ์พร้อมที่จะปฏิบัติงาน เพื่อท้องถิ่นของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับส่วนประกอบอื่นๆ ด้วย

ลักษณะสำคัญของหลักการกระจายอำนาจปกครอง

การกระจายอำนาจปกครอง มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจกรรมของท้องถิ่นได้เอง ดังนี้ (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. 2546 : 3)

1. หน่วยการปกครองท้องถิ่น ต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ เช่น ภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่รัฐอนุญาต เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่าง ๆ
2. มีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมดเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง

3. มีอำนาจอิสระในการบริหารงานจัดทำกิจกรรมและวินิจฉัยสั่งการได้เองพอสมควร ด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของตนเอง

4. ได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมาย ให้มีส่วนเป็นนิติบุคคลหน่วยการปกครองท้องถิ่นเหล่านี้มีหน้าที่งบประมาณ และทรัพย์สินเป็นของตนเองต่างหาก และไม่ขึ้นตรงต่อหน่วยการปกครองส่วนกลาง ส่วนกลางเพียงแต่กำกับดูแลให้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น

หลักการกระจายอำนาจ จะเห็นได้ว่ารัฐได้มอบอำนาจทั้งทางด้านการบริหารและการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปดำเนินการในการปกครองตนเอง โดยมีความเป็นอิสระพอสมควร มีงบประมาณและรายได้ รวมทั้งจะต้องมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง เป็นส่วนใหญ่หรือทั้งหมด

แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่เกิดขึ้นจากการกระจายอำนาจการปกครอง มีหน้าที่หลักในการบริการประชาชนในเขตพื้นที่ของตนเอง คือ จัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นตามสมควร และคุ้มครองดูแลบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังปรากฏในมาตรา 67 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 6) พ.ศ.2552 ที่มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้อย่างชัดเจน

ความเป็นมาของการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล

ชวงค์ ฉายะบุตร (2539 : 35) กล่าวว่า ประวัติขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยย่อ ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรีของประเทศไทยได้เดินทางไปราชการ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศต่างๆ ในยุโรป ในปี พ.ศ. 2488 หลังจากกลับมาแล้วเห็นว่าการบริหารราชการท้องถิ่นของประเทศต่างๆ ราษฎรมีส่วนในการบริหารท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งเป็นแนวคิดที่สำคัญในการบริหารประเทศตามระบอบประชาธิปไตย จึงได้มีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 จัดตั้งหน่วยปกครองส่วนท้องถิ่น เรียกว่า “องค์การบริหารส่วนตำบล” แต่ประสบปัญหาหลายประการ จึงถูกยกเลิกบริหารราชการเสียใหม่ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2515 จัดระเบียบบริหารงานในตำบลให้เหลือเพียงรูปแบบเดียว เรียกว่า “สภาตำบล”

องค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 ก็ถูกยกเลิกไปด้วย ต่อมาในปี พ.ศ. 2537 นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีกระแสเรียกร้องจากประชาชน โดยประชาชนต้องการที่จะมีอำนาจในการบริหารท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น เนื่องจากสภาตำบลไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ทำให้การบริหารงานไม่มีประสิทธิภาพ ขาดความคล่องตัวในการบริหารและรัฐบาลก็เล็งเห็นถึงความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นเช่นเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนมากยิ่งขึ้น จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 6 ของ พ.ร.บ. ฉบับนี้ได้ยกฐานะสภาตำบล ซึ่งมีรายได้ตามที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา 40 สภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท ให้จัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ และให้โอนบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิเรียกร้องหนี้ และเจ้าหน้าที่ของสภาตำบลไปเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 4 และมาตรา 95 วรรค 4 และต่อมาได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้มีการแก้ไขกฎหมายสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาได้เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

โกวิท พวงงาม (2552 : 254) กล่าวว่า ใน พ.ศ. 2537 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายที่ใช้จัดระเบียบการบริหารงานในตำแหน่งแทนประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 236 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 นับตั้งแต่ พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538 ทำให้มีการปรับฐานะการบริหารงานในระดับตำบลโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่ของสภาตำบลทั่วประเทศ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้ คือ

1. รูปแบบ “สภาตำบล” ได้รับการยกฐานะเป็นนิติบุคคล อันได้แก่ สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า 150,000 บาท ซึ่งในปัจจุบันมีอยู่ประมาณ 567 ตำบล
2. รูปแบบ “องค์การบริหารส่วนตำบล” (อบต.) ตั้งขึ้นจากสภาตำบลที่มีรายได้ (โดยไม่รวมเงินอุดหนุน) ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นตาม (มาตรา 43)

การบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล มีการบริหารงานสามารถแบ่ง ได้ดังนี้ (พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2552)

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎร
2. อายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีกำหนดคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง
3. สภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้
  - 3.1 ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล
  - 3.2 พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
  - 3.3 ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล และกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ
4. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีประธานสภาและรองประธานสภา 1 คน ซึ่งเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
5. ประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี
6. ปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญ 2 สมัย หรือหลายสมัยแล้วแต่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะกำหนดแต่ต้องไม่เกิน 4 สมัย
7. ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน เป็นเลขานุการ มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ และการจัดการประชุม

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

  1. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนึ่งคน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนสองคน แล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้ง
  2. คณะผู้บริหารมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้
    - 2.1 บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบัญญัติและแผนพัฒนาตำบล และรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
    - 2.2 จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ

2.3 รายงานการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

3. ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้แทนขององค์การบริหารส่วนตำบล

4. ในกรณีที่นายกององค์การบริหารส่วนตำบลไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับนายกององค์การบริหารส่วนตำบลในระหว่างรักษาราชการแทนด้วย

5. ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกององค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานส่วนตำบลเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

6. ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานส่วนตำบล ซึ่งนายกององค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลได้

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

2. องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

2.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

2.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

2.3 กู้ยืม ครอบ ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.6 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

2.7 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

2.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

2.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

3. องค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- 3.1 ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- 3.2 กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- 3.3 บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- 3.4 การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- 3.5 ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- 3.6 ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 3.7 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- 3.8 ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและ

สวนสาธารณะ

- 3.9 ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- 3.10 ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- 3.11 หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 3.12 การท่องเที่ยว
- 3.13 การผังเมือง

ออกเป็น

4. ให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีพนักงานส่วนตำบลและอาจจัดแบ่งการบริหารงาน

- 4.1 สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
- 4.2 ส่วนต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ตั้งขึ้น

รายได้และรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้
  - 1.1 รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
  - 1.2 รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
  - 1.3 รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล
  - 1.4 ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
  - 1.5 เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้
  - 1.6 รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
  - 1.7 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
  - 1.8 รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายจ่าย ดังต่อไปนี้

- 2.1 เงินเดือน
- 2.2 ค่าจ้าง
- 2.3 เงินค่าตอบแทนอื่น ๆ
- 2.4 ค่าใช้สอย
- 2.5 ค่าวัสดุ
- 2.6 ค่าครุภัณฑ์
- 2.7 ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่น ๆ
- 2.8 ค่าสาธารณูปโภค
- 2.9 เงินอุดหนุนหน่วยงานอื่น
- 2.10 รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบของ

กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล

1. ให้นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล หรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม นายอำเภอจะรายงานเสนอความคิดเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้
3. เมื่อมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือถือว่ามีสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นใหม่ภายใน 60 วัน
4. หากปรากฏว่าคณะกรรมการบริหารกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งให้คณะกรรมการบริหารทั้งคณะหรือคณะกรรมการบริหารบางคนพ้นจากตำแหน่งได้ ตามคำแนะนำของนายอำเภอ

ในการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีการดำเนินงานเป็นไปตามบทบาทและหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในระเบียบและกฎหมายนั้น สามารถแบ่งการกำกับดูแลเป็นด้านได้ดังนี้

ด้านตัวบุคคล

1. คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งได้แก่ นายกององค์การบริหารส่วนตำบล และ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม

2. นายอำเภอเป็นผู้รับใบลาออกของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งได้รับเลือกตั้ง

3. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีประธานสภาและรองประธานสภาคนหนึ่งซึ่งเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้นายอำเภอแต่งตั้งประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

4. คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องรับรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งผ่านการเลือกตั้ง โดยตรงจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

5. นายอำเภอรับหนังสือลาออกจากตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

6. คณะกรรมการเลือกตั้งจะต้องจัดการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแทนตำแหน่งที่ว่างลงแล้วแต่กรณีตามที่กฎหมายกำหนด

7. ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 87/1 วรรคห้าหรือมาตรา 92 ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 6) พ.ศ.2552

ค่านงบประมาณและการคลัง

ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลจะเสนอได้ก็แต่โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือราษฎรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่งแล้วให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลงชื่อและประกาศเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

ในกรณีที่นายอำเภอไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้ส่งคืนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่นายอำเภอได้รับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวเพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นใหม่ หากนายอำเภอไม่ส่งร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคืนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่นายอำเภอได้รับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว ให้ถือว่านายอำเภอเห็นชอบกับร่างข้อบัญญัติ

องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคสี่แล้ว มีมติยืนยันตามร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลงชื่อและประกาศเป็นข้อบัญญัติองค์การ

บริหารส่วนตำบลได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากนายอำเภอ แต่ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ยืนยันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคืนจากนายอำเภอหรือยืนยันด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นอันตกไป

ด้านการบริหารงาน

1. นายอำเภอเป็นผู้เรียกประชุม เปิดและปิดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีที่ยังไม่มีประธานสภาหรือประธานสภาไม่เรียกประชุมตามกำหนด
2. ให้นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ
3. เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม นายอำเภอจะรายงานเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้
4. หากปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการณ์ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ให้นายอำเภอดำเนินการสอบสวนโดยเร็วในกรณีที่ผลการสอบสวนปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีพฤติการณ์ตามวรรคหนึ่งจริง ให้นายอำเภอเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง ทั้งนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมด้วยก็ได้คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด

ภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล

อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2552 มาตรา 67 ได้กำหนดภารกิจที่ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติไว้ในหลายด้าน ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลใน 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ คือภารกิจในการป้องกัน ควบคุม ระงับยับยั้งโรคติดต่อที่เกิดขึ้นกับประชาชน ไม่ให้เกิดการระบาดขยายวงกว้าง กิจกรรมที่มีการดำเนินงานในด้านนี้ เช่น การดำเนินการในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก โดยร่วมกับหน่วยงานด้านสาธารณสุขในการออกปฏิบัติงาน ให้การสนับสนุนภารกิจควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า การจำกัดการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก เป็นต้น

2. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คือภารกิจในการรักษาความปลอดภัยของสถานที่ราชการ การป้องกันและระงับอัคคีภัยอุทกภัย และวาทภัย สรุปรูปเหตุ รายงานเสนอแนะวางแผนป้องกัน รวมทั้งดำเนินการด้านกฎหมายและระเบียบกับการ ป้องกันและระงับภัยต่างๆ การฝึกซ้อมและดำเนินการตามแผนงานเกี่ยวกับวิทยุสื่อสาร และงานการฝึกอบรบอาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยดำเนินการเพื่อเตรียมการป้องกันภัย การศึกษาทำความเข้าใจวางแผนสำรวจ เตรียมอุปกรณ์เครื่องมือสำหรับดำเนินการต่างๆ ฝึกอบรบบุคลากร จัดวางระบบประสานงาน ตลอดจนการอพยพประชาชน กำหนดพื้นที่ที่อยู่อาศัย หรือห้ามมิให้เข้าไปอยู่ในเขตอันตรายหรือเขตปฏิบัติการป้องกันภัย รักษาพยาบาลและจัดให้การสงเคราะห์แก่ผู้ประสบภัยด้วย ในการนี้รัฐย่อมมีอำนาจออกกฎหมายกำหนดรายละเอียดและจัดองค์กรในการปฏิบัติการ ซึ่งในขณะนี้ก็มีกฎหมาย

3. ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม คือภารกิจในการเสริมสร้างวัฒนธรรมอันดีการส่งเสริมพัฒนาศีลธรรมคุณธรรมและจริยธรรมการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้การทดสอบและประเมินตรวจวัดผล งานบริการและบำรุงสถานศึกษางานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมกิจการศาสนา งานส่งเสริมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม งานกิจการเด็กและเยาวชนงานกีฬาและนันทนาการ การส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรมและจารีตประเพณีท้องถิ่น ตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดพื้นฐานสามารถแบ่งประเภทของการส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และจารีตประเพณีในท้องถิ่นด้านต่างๆ ได้ 4 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการเรียนรู้ คือ การส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นเรียนรู้ เข้าใจ และเคารพศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และจารีตประเพณีของตนเองหรือผู้อื่นในท้องถิ่น

3.2 ด้านการมีส่วนร่วม คือ การส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมมีส่วนร่วมในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และจารีตประเพณีของตนเองหรือผู้อื่นในท้องถิ่น

3.3 ด้านการสร้างเครือข่าย คือการส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นสร้างและขยายเครือข่ายการเรียนรู้ เข้าใจและเคารพศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และจารีตประเพณีของตนเองหรือผู้อื่นในท้องถิ่น

3.4 ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ คือการส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมทุกระดับอย่างเอื้ออาทร สงบสุข และยั่งยืน

4. ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ คือภารกิจในการพิทักษ์สิทธิเด็กและสตรี งานส่งเสริมอาชีพและข้อมูลแรงงาน งานพัฒนาสตรีและเยาวชนงานสนับสนุนกิจกรรมของเด็กและสตรี

ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ต้องอยู่ภายใต้กรอบ หรือ กฎระเบียบ ภายใต้กฎหมายที่บัญญัติไว้ โดยวัตถุประสงค์หลักเป็นไปเพื่อการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นที่ตนเองรับผิดชอบ การกระทำใดๆก็ตามที่มีได้เป็นไปภายใต้ภารกิจที่ ถูกกำหนดขึ้นตามกฎหมายนั้น จึงมิใช่การดำเนินงานที่ถูกต้อง

บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก ได้รับการยกฐานะขึ้นจากสภาตำบล ในปี พ.ศ. 2539 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติแห่งสภาตำบลและองค์การบริหาร ส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ 113 ตอนที่ 9 ง ลงวันที่ 30 มกราคม พ.ศ.2539 มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 30 มีนาคม พ.ศ.2539 เป็นต้นไป ซึ่งมี บริบทโดยสังเขปดังนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก. 2554 : 5-14)

1. สภาพทั่วไป

ที่ตั้ง และอาณาเขต

องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ระยะทางประมาณ 11.5 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 58.23 ตารางกิโลเมตร หรือ 36,395 ไร่ และมีอาณาเขตติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลอิสาน อำเภอเมืองบุรีรัมย์ และองค์การบริหารส่วนตำบลสนวน อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์

ทิศใต้ ติดต่อกับ เทศบาลตำบลหลักเขต อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ เทศบาลตำบลองชั้น อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกชำ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ และ ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

ภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปของตำบลสวายจิก แบ่งตามสภาพพื้นดินโดยใช้บ้านสวายจิกเป็น ศูนย์กลาง สามารถแบ่งได้ดังนี้

ทิศเหนือ สภาพพื้นที่ลาดเอียงขึ้นไปทางเหนือ ดินเป็นดินเหนียว ดินลูกรัง บางแห่ง เป็นหินไม่เหมาะแก่การปลูกพืชไร่

ทิศตะวันออก สภาพพื้นที่เป็นที่ลาดเอียงขึ้นไปทางทิศตะวันออก ดินส่วนใหญ่เป็นดินทราย ใช้สำหรับทำนา บางแห่งเป็นเนินสามารถปลูกพืชไร่ และทำสวนได้บ้าง

ทิศใต้ สภาพพื้นที่เป็นเนินต่ำ เป็นดินทรายใช้ทำนาได้อย่างเดียว

ทิศตะวันตก สภาพพื้นที่เป็นที่ราบ ดินเป็นดินเหนียว และดินลูกรัง เพาะปลูกทำสวนทำไร่พื้นที่ส่วนใหญ่ในตำบลสวายจิกเป็นทางผ่าน ของถนนสายสำคัญหลายสาย เช่น ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 ถนนลาดยาง รพช.บร11055 และมีพื้นที่ มีลำห้วยไหลผ่านช่วงกลางตำบล เรียกว่า ลำห้วยสวาย ประชากรประมาณร้อยละ 34-40 มีที่นาในเขตชลประทาน สามารถผลิตข้าวส่งขาย และมีเพื่อบริโภคอย่างเพียงพอ

2. ลักษณะโครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคม

การคมนาคมภายในตำบล ใช้การคมนาคมทางบก โดยทางรถยนต์เป็นหลักในการคมนาคมติดต่อและขนส่งผลผลิตทางการเกษตร โดยใช้เส้นทางสำคัญ ดังต่อไปนี้

ถนนทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 226 (บุรีรัมย์-สุรินทร์)

ถนนลาดยาง รพช.บร11055

การคมนาคมติดต่อกับอำเภอใกล้เคียง

มีถนนลาดยาง รพช.บร 11055 เชื่อมการคมนาคมติดต่อกับอำเภอพลับพลาชัย

มีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 เชื่อมการคมนาคมติดต่อกับอำเภอกระสัง

มีถนน รพช.บร3003 เชื่อมการคมนาคมติดต่อกับอำเภอห้วยราช

การโทรคมนาคม

โทรศัพท์

ปัจจุบันยังมีการให้บริการยังไม่ทั่วถึง เนื่องจากบางหมู่บ้านอยู่ห่างไกลจากตัวเมือง ซึ่งการติดต่อขอใช้บริการโทรศัพท์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถติดต่อได้ที่ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย จังหวัดบุรีรัมย์ ถนนหน้าสถานี อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ และจากบริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

ศูนย์ อินเทอร์เน็ต (Internet) ตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก ได้ให้บริการเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) แก่ประชาชนทั่วไป ในวันและเวลาราชการ

การประปา

หน่วยงานให้บริการน้ำประปาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก คือ ประปาหมู่บ้าน โดยใช้แหล่งน้ำดิบที่สำคัญคือ อ่างเก็บน้ำห้วยตลาด แต่การให้บริการยังไม่ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน

การไฟฟ้า

หน่วยงานซึ่งให้บริการไฟฟ้าแก่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ รวมทั้งไฟฟ้าสาธารณะ คือ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดบุรีรัมย์

3. ลักษณะทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ

3.1 ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติประเภทแร่ สภาพพื้นที่โดยทั่วไปของตำบลสวายจิก ส่วนใหญ่จะเป็นหินภูเขาและเป็นที่ตั้งของโรงงาน โม่หินหลายโรงงาน และมีแร่ที่สำคัญ คือ

1. หินบะซอลต์
2. หินแกรนิต

3.2 ทรัพยากรแหล่งน้ำ ภายในตำบลสวายจิก มีลำห้วยที่สำคัญ ดังนี้

- 3.2.1 ลำห้วยตลาด
- 3.2.2 ลำห้วยสะยา
- 3.3.3 ลำห้วยตาแสง

4. ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจ

การเกษตรกรรม

ลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก

การเพาะปลูก ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิกมีการเพาะปลูกพืชที่สำคัญ คือ การเพาะปลูกข้าว ซึ่งมีการเพาะปลูกมากกว่าพืชชนิดอื่นๆ พื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นที่ราบจึงเหมาะแก่การปลูกข้าว นอกจากการปลูกข้าวแล้วยังมีการปลูกผักและผลไม้ด้วย

การปศุสัตว์ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก มีการเลี้ยงสัตว์เพื่อการบริโภคและจำหน่าย เช่น สุกร ไก่ เป็ด โค กระบือ ปลา ฯลฯ เป็นต้น

5. ลักษณะทางด้านสังคม

5.1 การปกครองและประชากร

องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ มีจำนวนหมู่บ้านในเขตปกครอง 19 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น 11,481 คน ประกอบด้วย ชาย 5,760 คน หญิง 5,721 คน จำนวนหลังคาเรือนทั้งสิ้น 2,790 ครัวเรือน (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม พ.ศ.2553 สำนักงานทะเบียนอำเภอเมืองบุรีรัมย์)

5.2 ด้านการสาธารณสุขและอนามัย

- 5.2.1 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านสวายจิกจำนวน 1 แห่ง
- 5.2.2 ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน จำนวน 19 แห่ง

5.3 ด้านการศาสนาและวัฒนธรรม

ประชาชนในตำบลสวายจิก ส่วนใหญ่ร้อยละ 99 นับถือศาสนาพุทธ มีศาสนสถานที่สำคัญ ดังนี้ วัด จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ วัดโพธิ์ทอง ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 บ้านสวายจิก วัดบ้านหนองปรือ ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 บ้านหนองปรือ วัดบ้านฝ้าย ตั้งอยู่หมู่ที่ 10 บ้านฝ้าย วัดบ้านพลวง ตั้งอยู่หมู่ที่ 16 บ้านพลวง วัดเจดีย์แดง ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 บ้านหนองพลวง มีสำนักสงฆ์ จำนวน จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ สำนักสงฆ์โลกตาสิงห์ ตั้งอยู่หมู่ที่ 13 บ้านโลกตาสิงห์

5.4 ด้านการศึกษา

สถานศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก ประกอบด้วย ศูนย์เด็กเล็ก (ถ่ายโอนจากกรมการศาสนา) จำนวน 1 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์วัดบ้านหนองปรือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 7 แห่ง มัธยม 1 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง (ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2554)

ส่วนราชการในพื้นที่รับผิดชอบ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านสวายจิก ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสวายจิก นางนิทรา ปัดไธสง ที่ตั้ง หมู่ที่ 17 ต.สวายจิก อ.เมืองบุรีรัมย์ จ.บุรีรัมย์

ด้านการเมืองการบริหาร

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน สามารถแต่งตั้งรองนายกฯ อีก 2 คน และ เลขานุการนายกฯ อีก 1 คน เพื่อช่วยเหลือการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามที่นายกฯ มอบหมาย

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

นายสุระ การกระสัง

รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล คนที่ 1

นายสมพันธ์ อาจทวีกุล

รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล คนที่ 2

นายสำราญ จิรัมย์

เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

นายชุมพล เกรรัมย์

การแบ่งส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก โครงสร้างการบริหาร ดังนี้ ฝ่ายพนักงานประจำ มีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของพนักงานประจำรวมตลอดถึงลูกจ้าง แบ่งส่วนการบริหารออกเป็น 7 ส่วน ดังนี้

1. ส่วนสำนักงานปลัด
2. ส่วนการคลัง
3. ส่วนโยธา
4. ส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
5. ส่วนสวัสดิการสังคม
6. ส่วนส่งเสริมการเกษตร
7. ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ตาราง 1 จำนวนบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์

ส่วนราชการ	กรอบอัตรากำลัง	กรอบอัตรากำลังใหม่		
	เดิม	2555	2556	2557
นักบริหารงาน อบต. 7 (ปลัด อบต.)	1	1	1	1
นักบริหารงาน อบต.6 (รองปลัด อบต.)	1	1	1	1
สำนักงานปลัด อบต.				
นักบริหารงานทั่วไป 6	-	1	1	1
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 3-5/6 ว	1	2	2	2
บุคลากร 3-5/6ว	1	2	2	2
นิติกร 3-5/6ว	-	1	1	1
เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน 3-5/6ว	-	1	1	1
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 3-5/6ว	1	2	2	2
เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 2-4/5	1	1	1	1
เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล 1-3/4	1	1	1	1
เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ 1-3/4	-	1	1	1
เจ้าพนักงานพัสดุ 2-4/5	1	1	1	1
เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ 2-4/5	-	1	1	1
เจ้าหน้าที่พัสดุ 1-3/4	-	1	1	1
เจ้าพนักงานธุรการ 2-4/5	1	1	1	1
เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ 1-3/4	1	1	1	1
เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี (ลูกจ้างประจำ)	-	1	1	1
ส่วนโยธา				
นักบริหารงานช่าง 6 (จนท.บริหารงานช่าง)	1	1	1	1

ตาราง 1 (ต่อ)

ส่วนราชการ	กรอบอัตรากำลัง	กรอบอัตรากำลังใหม่		
	เดิม	2555	2556	2557
นายช่างโยธา 2-4/5	1	2	2	2
นายช่างเขียนแบบ 2-4/5	1	1	1	1
เจ้าพนักงานธุรการ 2-4/5	-	1	1	1
ส่วนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม				
นักบริหารการศึกษา 6	-	1	1	1
นักวิชาการศึกษา 3-5/6ว	1	1	1	1
ส่วนสวัสดิการสังคม				
นักบริหารงานสวัสดิการสังคม 6	-	1	1	1
นักพัฒนาชุมชน 3-5/6ว	2	2	2	2
ส่วนส่งเสริมการเกษตร				
นักบริหารงานการเกษตร 6	-	-	-	1
นักวิชาการเกษตร 3-5/6ว	1	1	1	1
ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม				
นักบริหารงานสาธารณสุข 6	-	-	-	1
นักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ 3-5/6ว	1	1	1	1
รวม	23	38	38	40

ข้อมูลจำนวนพนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้งสิ้น 38 คน (ข้อมูล ณ มกราคม พ.ศ. 2555)

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติและตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ประกอบด้วยสมาชิกสภา หมู่บ้านละ 2 คน รวมเป็น 38 คน

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	นายเข้ม การ์มย์
รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	นายสุเทียน บุญส่ง
เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	นายสวาท เพชรเลิศ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก แบ่งออกเป็น 19 หมู่บ้าน โดยแต่ละหมู่บ้านได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสม่ำเสมอ องค์การบริหารส่วนตำบลถือว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด โดยประชาชนเป็นผู้เลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยตรง และนายกฯ จะเป็นผู้เลือกรองนายกฯ และเลขานุการนายกฯ มาช่วยในการบริหารงาน การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงอยู่ในความสนใจของประชาชนโดยทั่วไปว่าผู้บริหารจะสามารถปฏิบัติตามนโยบายที่ได้ให้ไว้กับประชาชนได้เพียงใด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ผลงานวิจัยที่ผ่านมา มีข้อสรุปและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบันอย่างมาก จึงนำเสนอผลงานวิจัยที่สำคัญต่างๆ เหล่านี้ ตามลำดับต่อไปนี้

ช่อพฤกษ์ ผิวภู (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลชุมพลบุรี อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษา พบว่าการดำเนินงานทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และรักษาความสงบ ด้านพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจ อยู่ในระดับปานกลาง

นภสร ภูบาลชื่น (2551 : 54 – 56) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลห้วยแถลง อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษา พบว่าการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านสังคมอยู่ในระดับมาก ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมือง – การบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง

อโนชา สืบจากมี (2551 : 58) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสะพานทราย อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า การดำเนินงานทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการเมือง – การบริหาร อยู่ในระดับมาก

นุกุล ผอยทอง (2552 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการเมืองการบริหารจัดการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านคุณภาพชีวิตและคุณภาพสังคม ตามลำดับ

นิตยา สมัคคี (2552 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่งทราย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ดังนี้ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองบริหาร ด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตามลำดับ

สุดใจ ศรีตะ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอภูซำ จังหวัดมหาสารคาม โดยศึกษาผลการดำเนินงานตามหน้าที่ 8 ด้าน พบว่า โดยภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกรายด้านโดยเรียงเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านจัดให้มีบำรุงรักษาทางและทางบก ด้านการคุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านรักษาความสะอาดของถนนทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

ปราณี สุขเกษมสาร (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการเมืองการบริหารอยู่ในระดับมาก ด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูง

ไปหาดำคังนี้ ด้านการเมืองการบริหาร ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านเศรษฐกิจตามลำดับ

สุรินทร์ ทาช้าย (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม
อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงจาก
ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาลำดับ ดังนี้ คือ ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีต
ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบ
เรียบร้อย ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้าน
โครงสร้างพื้นฐาน และด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว
ตามลำดับ

ธัญญา เตชะแก้ว (2554 : 75-76) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าบ่อ อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ใน 9 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงค่าเฉลี่ย
จากมากไปหาน้อย คือด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี
ของท้องถิ่น และด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระดับปานกลาง 7 ด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปหาน้อย คือ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านจัดให้มีบำรุงรักษา
ทางและทางบก ด้านรักษาความสะอาดของถนนทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูล
ฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านหน้าที่อื่นตามที่ทางกรมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคคลากรให้
ตามความจำเป็นและสมควร ด้านป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม ด้านคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สุรัชย์ ศรีสมชัย (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเหลี่ยม อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ใน 8 ด้าน
พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงลำดับ
จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการส่งเสริมการศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ และด้านคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน คือ ด้านบำรุงรักษาศิลปะ
จารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านจัดให้มีบำรุงรักษาทางและ
ทางบก และด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก
เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ และด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ
รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

เวชพันธ์ พิมพัสสิน (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพธารมย์ จังหวัดนครพนม ใน 8 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยคือ ด้านบำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น รองลงมาคือด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการป้องกันโรคติดต่อ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 4 ด้าน เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยคือ ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก รองลงมาคือด้านคุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และด้านรักษาความสะอาดถนนทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านต่างๆ นั้น ในบางด้านประชาชนมีความคิดเห็นในระดับสูง แต่ในบางด้านมีความคิดเห็นในระดับต่ำ ซึ่งในการให้บริการประชาชนนั้น ประชาชนในแต่ละพื้นที่ย่อมมีความต้องการที่แตกต่างกัน การดำเนินงานในแบบเดียวกันพื้นที่หนึ่งประชาชนมีความคิดเห็นระดับสูง แต่อีกพื้นที่หนึ่งประชาชนมีความคิดเห็นในระดับต่ำ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องมีการศึกษาความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร ให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างสูงสุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 8,456 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มกลุ่มประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542: 146) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 383 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายตามหมู่บ้านต่างๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รายละเอียดของจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังปรากฏ ในตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหน่วยเลือกตั้ง

หน่วยเลือกตั้งที่	หมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	หมู่ที่ 1 บ้านสวายจิก	538	24
2	หมู่ที่ 2 บ้านสวายจิก	503	23
3	หมู่ที่ 3 บ้านหนองปรือ	425	19
4	หมู่ที่ 4 บ้านใหม่	297	13
5	หมู่ที่ 5 บ้านมะค่า, หมู่ที่ 6 บ้านหนองพลวง	473	21
6	หมู่ที่ 7 บ้านหนองขาม	542	24
7	หมู่ที่ 8 บ้านถาวร	661	30
8	หมู่ที่ 9 บ้านหนองปรือน้อย	591	37
9	หมู่ที่ 10 บ้านฝ้าย	464	21
10	หมู่ที่ 11 บ้านมะค่าตะวันออก	458	21
11	หมู่ที่ 12 บ้านโคกฟาน	354	16
12	หมู่ที่ 13 บ้านโคกตาสิงห์	431	19
13	หมู่ที่ 14 บ้านสวายจิก	475	21
14	หมู่ที่ 15 บ้านโคกประา	371	20
15	หมู่ที่ 16 บ้านพลวง, หมู่ที่ 19 บ้านโคกหิน	932	42
16	หมู่ที่ 17 บ้านเอกมัย	368	16
17	หมู่ที่ 18 บ้านปรือพัฒนา	573	26
	รวม	8,456	383

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก ใน 4 ด้าน คือ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Form) เพื่อเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวม ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงศึกษากฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ซึ่งเป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญที่เน้นความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ การจัดทำแผนร่วมกัน การร่วมคิดร่วมทำ และร่วมกันตรวจสอบ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำแบบสอบถามของงานวิจัยฉบับนี้

2.2 ศึกษาเทคนิค และวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบสร้างมาตรวัดทัศนคติตามเทคนิคการวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยใช้หลักการวัดค่ารวมและประเมินลักษณะจากค่าคะแนนเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighting Mean Score) ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของงานวิจัย

2.3 นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา โครงสร้างและภาษา เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุม

2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุม ตรงสภาพ และปัญหาเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจสอบ ได้แก่

2.4.1 ดร.กระพันธ์ ศรีงาน รองคณบดีฝ่ายวิจัยและพัฒนา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์น้อย สุปิงคลัด รองนายกเทศมนตรี เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

2.4.3 นางน้ำฝน สมศรีนวล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

2.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกงคำ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

2.7 นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.6297 ซึ่งผ่านเกณฑ์สามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. แบบสอบถามจำนวน 383 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 383 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละระดับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วบันทึกข้อมูล
4. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ
2. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอเป็นตารางโดยภาพรวมและรายข้อประกอบคำอธิบาย

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545:102)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	ความคิดเห็นในระดับมาก
2.51-3.50	ความคิดเห็นในระดับปานกลาง
1.51-2.50	ความคิดเห็นในระดับน้อย
1.00-1.50	ความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค
2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
  - 2.1 ร้อยละ
  - 2.2 ค่าเฉลี่ย
  - 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ดำเนินการตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อการเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	383	100.00
1. เพศ		
1.1 ชาย	181	47.30
1.2 หญิง	202	52.70
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 20 ปี	55	14.40
2.2 21-30 ปี	84	21.90
2.3 31-40 ปี	84	21.90
2.4 41-50 ปี	100	26.10
2.5 51-60 ปี	45	11.70
2.6 61 ปีขึ้นไป	15	4.00
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ประถมศึกษา	183	47.70
3.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	89	23.20
3.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	68	17.80
3.4 ปวส./อนุปริญญา	24	6.30
3.5ปริญญาตรี	13	3.40
3.6 อื่น ๆ	6	1.60
4. อาชีพ		
4.1 เกษตรกรรม	196	51.20
4.2 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	14	3.70

ตาราง 3 (ต่อ)

ลักษณะตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4.3 ก้าขาย	25	6.50
4.4 นักเรียน/นักศึกษา	57	14.90
4.5 รับจ้างทั่วไป	84	21.90
4.6 อื่น ๆ	7	1.80
5. รายได้ต่อปี		
5.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท	170	44.40
5.2 10,000 – 50,000 บาท	147	38.40
5.3 50,001 – 100,000 บาท	60	15.70
5.4 100,001 – 500,000 บาท	5	1.30
5.5 มากกว่า 500,000 บาท	1	0.30

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 383 คน เมื่อจำแนกตามเพศ ชายมีจำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 47.30 และหญิงมีจำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 52.70

เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ ปรากฏว่า ช่วงอายุ 41 - 50 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 26.10 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 21 - 30 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.90 และช่วงอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.90 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือช่วงอายุ 61 ปี ขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ปรากฏว่าจบระดับชั้นประถมศึกษา มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 47.70 รองลงมาจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 23.20 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ อื่นๆ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60

เมื่อจำแนกตามอาชีพ ปรากฏว่า เกษตรกรรม มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 51.20 รองลงมา คือ รับจ้างทั่วไป มีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.90 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ อื่นๆ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80

เมื่อจำแนกตามรายได้ ปรากฏว่าช่วงรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 44.40 รองลงมาคือ 10,000 – 50,000 บาท จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 38.40 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือมากกว่า 500,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
สวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏดังตาราง 4-8 ดังนี้

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ	3.10	0.84	ปานกลาง
2. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3.14	0.89	ปานกลาง
3. ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม	3.31	0.88	ปานกลาง
4. ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ	3.16	0.89	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.12	0.87	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X}=3.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน เมื่อเรียงลำดับจาก
ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่า ได้ดังนี้ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ($\bar{X}=3.31$)
ด้านส่งเสริมการพัฒนาศตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ($\bar{X}=3.16$) ด้านการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย ($\bar{X}=3.14$) และด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ($\bar{X}=3.10$) ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ			
1. แผนระยะยาวในการป้องกันโรคติดต่อ/มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ	3.22	1.02	ปานกลาง
2. ทีมงานมีประสิทธิภาพในการป้องกันโรคติดต่อ	3.13	0.96	ปานกลาง
3. การป้องกันโรคติดต่อมีการดำเนินการอย่างรวดเร็ว	3.07	1.07	ปานกลาง
4. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดหางบประมาณในการป้องกันโรคติดต่ออย่างเพียงพอ	3.00	0.95	ปานกลาง
5. การป้องกันโรคติดต่อประสบผลสำเร็จ	3.02	0.94	ปานกลาง
6. มีผู้รับผิดชอบภารกิจด้านการป้องกันโรคติดต่อ	3.07	0.90	ปานกลาง
7. มีการรณรงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกประชาชนให้เห็นความสำคัญของการป้องกันโรคติดต่อ	3.21	1.06	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.10	0.98	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1. แผนระยะยาวในการป้องกันโรคติดต่อ/มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ ($\bar{X}=3.22$) รองลงมาคือ ข้อ 7. มีการรณรงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกประชาชนให้เห็นความสำคัญของการป้องกันโรคติดต่อ ($\bar{X}=3.21$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 4. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดหางบประมาณในการป้องกันโรคติดต่ออย่างเพียงพอ ($\bar{X}=3.00$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย			
8. ระบบเตือนภัยและระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ	3.22	1.09	ปานกลาง
9. มีบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพียงพอ	3.11	1.03	ปานกลาง
10. ระบบเครื่องมือเครื่องจักรมีประสิทธิภาพ	3.03	1.08	ปานกลาง
11. ระบบอาสาสมัครและระบบเครือข่ายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3.27	0.98	ปานกลาง
12. ระบบการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ	3.13	0.98	ปานกลาง
13. การจัดสรรงบประมาณเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเพียงพอ	3.05	1.05	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.14	1.03	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 11. ระบบอาสาสมัครและระบบเครือข่ายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ($\bar{X}=3.27$) รองลงมาคือ ข้อ 8. ระบบเตือนภัยและระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=3.22$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 10. ระบบเครื่องมือเครื่องจักรมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=3.03$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม			
14. ศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์เพียงพอ/มีผู้ดูแลเด็กที่มีความรู้ความสามารถ	3.50	0.99	ปานกลาง
15. การส่งเสริมให้ประชาชนให้ได้รับการศึกษาตลอดชีวิต	3.14	1.06	ปานกลาง
16. ให้ทุนการศึกษาแก่เยาวชน	2.92	1.33	ปานกลาง
17. การบำรุงรักษา ศาสนสถาน ศาสนสมบัติ	3.21	1.05	ปานกลาง
18. การจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา	3.54	1.09	มาก
19. กิจกรรมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่น	3.55	1.22	มาก
รวมเฉลี่ย	3.31	1.12	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 18. และข้อ 19. อยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 19. กิจกรรมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่น ($\bar{X}=3.55$) รองลงมาคือ ข้อ 18. การจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ($\bar{X}=3.54$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 16. ให้ทุนการศึกษาแก่เยาวชน ($\bar{X}=2.92$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ			
20. การจัดอบรมอาชีพให้กับกลุ่มสตรี	2.90	1.13	ปานกลาง
21. ให้ความรู้สตรีด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตร	3.07	1.12	ปานกลาง
22. กิจกรรมอบรมให้กับเด็กและเยาวชน	3.07	1.09	ปานกลาง
23. จัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ	3.50	1.12	ปานกลาง
24. การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมกับการจัดกิจกรรมของ อบต.	3.43	1.10	ปานกลาง
25. กิจกรรมส่งเสริมผู้สูงอายุ	3.18	1.12	ปานกลาง
25. มีการพัฒนาเครือข่ายกลุ่มสตรีและผู้สูงอายุ	2.94	1.07	ปานกลาง
26. การสำรวจข้อมูลผู้พิการเพื่อการช่วยเหลือ	3.20	1.07	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.16	1.10	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเช่น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 23. จัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ ($\bar{X}=3.50$) รองลงมาคือ ข้อ 24. การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมกับการจัดกิจกรรมของ อบต. ($\bar{X}=3.43$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 20. การจัดอบรมอาชีพให้กับกลุ่มสตรี ($\bar{X}=2.90$)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ปรากฏผลดังตาราง 9 ดังนี้

ตาราง 9 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ควรมีการส่งเสริมและฝึกอาชีพให้กลุ่มสตรี	30	41.67
2	ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรมแก่เยาวชนและประชาชน อย่างต่อเนื่อง	25	34.72
3	ควรมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เพียงพอ	17	23.61
	รวม	72	100

จากตาราง 9 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการส่งเสริมและฝึกอาชีพให้กลุ่มสตรี คิดเป็นร้อยละ 41.67 รองลงมาคือ ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรมแก่เยาวชนและประชาชน อย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 34.72 และควรมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 23.61 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
  - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 8,456 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มกลุ่มประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามาเน่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 383 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายตามหมู่บ้านต่างๆตามสัดส่วนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สร้างเครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและมีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกชำ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ

0.6297

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ขอหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามจำนวน 383 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 383 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

4.2 ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาโดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วทำการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการส่งเสริมและฝึกอาชีพให้กลุ่มสตรี รองลงมาคือ ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรมแก่เยาวชนและประชาชน อย่างต่อเนื่อง และควรมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เพียงพอ ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ มีประเด็นที่ค้นพบอันจะเป็นข้อมูลให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก นำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบล และเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยได้อภิปรายผล ดังนี้

1. จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ผ่านมามีการพัฒนาในด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นหลัก เช่น การก่อสร้างถนน การก่อสร้างระบบประปา การจัดหาไฟฟ้าส่องสว่าง เป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้การดำเนินงานในด้านอื่นๆ เช่น ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ฯลฯ นั้น ยังไม่เป็นที่พอใจของประชาชน เพราะทางองค์การบริหารส่วนตำบลมีความจำกัดด้านงบประมาณ ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัชย์ ศรีสมชัย (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเหลี่ยม อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัย ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ พบว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อมีการดำเนินงานในหลายรูปแบบ แต่ประชาชนยังเห็นว่าไม่เพียงพอ เช่น ในด้านงบประมาณ ความรวดเร็วในการป้องกันโรคติดต่อ เป็นต้น ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญา เตชะแก้ว (2554 : 75-76) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าบ่อ อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย พบว่า ด้านป้องกันและระงับโรคติดต่อ อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 จากผลการวิจัย ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พบว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญกับกิจการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม โดยให้ประชาชนได้เข้าปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสม่ำเสมอ ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของสุดใจ ศรีตะ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย อำเภอคูคต จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 จากผลการวิจัย ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พบว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินงานในด้านส่งเสริมการศึกษา จัดให้มีศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์เพื่อเตรียมความพร้อมของเด็ก ด้านศาสนาและวัฒนธรรมก็มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง อนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น เข้าพรรษา ออกพรรษา การทำขวัญข้าว การอนุรักษ์ภาษาถิ่นอันได้แก่ภาษาเขมร และภาษาไทยสวายจิก ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะไว้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของเวชพันธ์ พิมพิสิน (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม พบว่า ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง

2.4 จากผลการวิจัย ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ พบว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการให้การฝึกอบรมสตรี ตั้งครรภ์เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนคลอด สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้เด็กแรกเกิด จัดกีฬาให้เด็กและเยาวชน อำนวยความสะดวกให้ผู้สูงอายุ ผู้พิการ โดยออกแจกเบี้ยยังชีพถึงหมู่บ้าน มีโครงการสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการในโครงการจัดเก็บเงินฌาปนกิจสงเคราะห์ ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัชย์ ศรีสมชัย (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหลักเหลี่ยม อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ อยู่ในระดับปานกลาง

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ควรมีการส่งเสริมและฝึกอาชีพให้กลุ่มสตรี เนื่องจากประชาชนในตำบลสวายจิก ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่ต้องพึ่งน้ำฝนเป็นหลัก มีรายได้ต่อหัวประชากรน้อย เมื่อเสร็จจากฤดูกาลประกอบอาชีพเกษตรต้อง

มีการประกอบอาชีพรับจ้างเสริมรายได้ ดังนั้นหากมีการส่งเสริมเรื่องอาชีพให้กับกลุ่มสตรีจะเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีโอกาสได้อยู่กับครอบครัว ซึ่งผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเวทพันธ์ พิมพัสิน (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพธิ์สวรรค์ จังหวัดนครพนม ที่พบว่าข้อเสนอแนะ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อควรจัดให้มีเครื่องออกกำลังกายทุกหมู่บ้าน ควรจัดให้มีการแข่งขันกีฬาสำหรับเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ ควรมีการควบคุมดูแลเกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งนี้เพราะในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งที่มีการกิจที่ต้องกระทำเหมือนกัน องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก ประชาชนต้องการให้สร้างงานสร้างอาชีพแก่ประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มสตรี ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลนาหัวบ่อต้องการให้ประชาชนมีสุขภาพดีจึงต้องการเครื่องออกกำลังกาย จึงทำให้ผลการวิจัยต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลมากขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก และผู้ที่เกี่ยวข้องต้องรักษามาตรฐานการดำเนินการสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และควรเพิ่มเติมในสิ่งใหม่ๆ ให้ดียิ่งขึ้น เช่น ส่งเสริมการศึกษาให้กับประชาชนให้เข้าถึงการศึกษาตลอดชีวิต ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีการดำเนินโครงการครูพันธุ์คน ห้องเรียนพันห้อง ซึ่งเป็นการจัดระบบการศึกษาโดยใช้บุคลากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้าน ต่างๆ เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ โดยนักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง ส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น และไม่เหมือนกับท้องถิ่นอื่น การดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีธรรมและประเพณีต้องทำอย่างต่อเนื่องให้ความสำคัญอย่างจริงจังตลอดไป

1.2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก และผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการดำเนินงานในการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ที่มีความรวดเร็ว ถูกต้องตามหลักการในการป้องกันและระงับ

โรคติดต่อ จัดสรรบุคลากรและงบประมาณให้เพียงพอ มีการบูรณาการในการปฏิบัติงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประสิทธิภาพที่ดีของการป้องกันและระงับโรคติดต่อ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท้องถิ่นในพื้นที่อื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาค้นคว้าเชิงคุณภาพเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเจาะลึกถึงสาเหตุ การแก้ไขและปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ใกล้เคียง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกศักดิ์ แสงเงินอ่อน. (2546). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นเฉพาะกรณีศึกษาเทศบาลตำบลเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัด เชียงราย. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.**
- กฤษณ์ จินตะเวช. (2546). **ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการรับการถ่ายโอน การกิจ. ปัญหาพิเศษ รป.ม. (การบริหารทั่วไป). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.**
- โกวิท กระจ่าง. (2540). **การกระจายอำนาจทางการศึกษา : รำลึกถึงเหตุการณ์ 6 ต.ค. 2519. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการประเพณีมหิดล-ธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.**
- โกวิท พวงงาม. (2548). **การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.**
- _____. (2552). **การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.**
- กวิสรา สุวรรณบุตร. (2551). **การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงาน ส่งเสริมการศึกษาขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**
- จารุพงศ์ พลเดช. (2540). **ปัญหาและการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล. รายงาน การวิจัยของสถาบันของสถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง.**
- จำเรียง ภาวิจิตร. (2536). **สาธารณมติประกอบการสอนชุดวิชาสังคมศึกษา 4 (เล่ม 2). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.**
- ชยากร เทศะบำรุง. (2544). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ตำรวจจราจร : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดศรีสะเกษ. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.**
- ช่อพฤกษ์ ฝิวคู่. (2550). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบล ชุมพลบุรี อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.**
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). **การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : กรมการปกครอง.**

- ธงชัย สันติวงษ์. (2540). พฤติกรรมองค์การ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธัญญา เตชะแก้ว. (2554). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าบ่อ อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย.การค้นคว้าอิสระ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ธีรศักดิ์ พานิชวิทย์. (2553). บทบาทท้องถิ่นกับการบริการสาธารณะ. ค้นเมื่อ 20 กันยายน 2554. แหล่งที่มา : <http://www.tessaban.com/newsdetail.php?id=167>.
- นภสร ภูบาลชื่น. (2551). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลห้วยแถลง อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา. ภาคนิพนธ์ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นันทวัฒน์ บรมานันท์. (2547). หลักกฎหมายปกครองเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- นิตยา สมัคคี. (2552). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่งพร้า อำเภوتاพระยา จังหวัดสระแก้ว. ภาคนิพนธ์ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นุกูล ฝอยทอง. (2552). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บัญญัติ ธรรมไทย. (2544, มกราคม). ทิศทางการโอนอำนาจการศึกษาสู่ท้องถิ่นกับการตัดสินใจของครูไทย. *ข้าราชการครู*. 21 (2), 43-46.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประทาน คงฤทธิ์ศึกษากร. (2537). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2542). อุปสรรคและแนวทางการดำเนินงาน. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ประยูร กาญจนกุล. (2535 ก). คำบรรยายกฎหมายปกครอง. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2535 ข). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. บุรีรัมย์ : สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.

- ปราณี สุขเกษมสาร. (2553). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์. การค้นคว้าอิสระ** ร.ป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). **บุรีรัมย์ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.**
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ :** ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- ปุดปสมารัน อวะภาค. (2546). **ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์** กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). **สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.**
- พงษ์เทพ โตมาดี. (2544). **ความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรสาครเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. วิทยานิพนธ์** กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). **กรุงเทพฯ :** บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พวงทอง โยธาใหญ่. (2545). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ** ร.ป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). **เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- พิณสุดา สิริธรังสี. (2541). **การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.**
- พิบูลย์พันธ์ สาทอง. (2542). **การศึกษามทบทวนด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์** กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). **ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**
- ไพรัช สุขสงญาติ. (2542). **ความคิดเห็นของผู้นำท้องถิ่นต่อการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองอำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี. ภาคนิพนธ์** ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). **กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.**
- ไพศาล หวังพานิช. (2531). **วิธีการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ** **ประสานมิตร.**
- มานิตย์ จุมปา. (2547). **คำอธิบายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ :** **นิติธรรม.**
- รสคนธ์ รัตนเสริมพงศ์. (2546). **เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : นำกั.**
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2536). **เทคนิคการวิจัยการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :** **ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.**

- วรพจน์ วิสชุดพิชญ์. (2537). คำบรรยายวิชากฎหมายปกครองชั้นสูง 2. กรุงเทพฯ :
คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เวชพันธ์ พิมพ์สิน. (2554). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน
ตำบลนาหัวบ่อ อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปร.ม.
(รัฐประศาสนศาสตร์) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เวชยันต์ จันทร์เพชร. (2549). ความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มใช้น้ำต่อการดำเนินงานของกลุ่มผู้ใช้น้ำ
โครงการชลประทานสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). บุรีรัมย์ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2547). กฎหมายการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- สมจิตต์ สุพรรณทัศน์. (2545). เทคนิคการทำงานในชุมชน. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมสิน เชิญทอง. (2541). ความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต่อความเป็นไป
ได้ในการใช้ระบบสาธารณสุขมูลฐานเป็นพื้นฐานของประชาคมท้องถิ่น : กรณีศึกษาอำเภอ
โกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. (2546). การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานมหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2547) รายงานผลการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจและการกำกับดูแลตรวจสอบ. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุกัญญา ภูพัฒน์กุล. (2541). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการจัดหางาน
ของรัฐ : ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานจัดหางานจังหวัดพิษณุโลก. ภาคนิพนธ์ พบ.ม.
(พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุกิจ เหลืองสกุลไทย. (2544). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ศึกษา
เฉพาะกรณีเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม.
(พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุชา จันท์เอม. (2542). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- สุดใจ ศรีตะ. (2553). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล**
ห้วยเตย อำเภอภูดั่ง จังหวัดมหาสารคาม . การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปร.ม.
 (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรัชย์ ศรีสมชัย. (2554). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน**
ตำบลหลักเหลี่ยม อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ . การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปร.ม.
 (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรินทร์ ทาซ้าย. (2554). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร**
ส่วนตำบลโนนดินแดง. การค้นคว้าอิสระ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). บุรีรัมย์ :
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก. (2554). **แผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2554 - 2556.** บุรีรัมย์ :
 องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก.
- อัฐชัย คุลยพัชร. (2544). **ความคิดเห็นของข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขต่อแนวทางการ**
กระจายอำนาจด้านสาธารณสุขสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษากรณีจังหวัดยะลา.
 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อานนท์ มุสิกวัฒน์. (2545). **ความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการถ่ายโอนงาน**
พัฒนาเด็กของกรมการพัฒนาชุมชนแก่องค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะอำเภอ
บาเจาะ จังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ :
 บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อุปกรณ์ นิลนพคุณ. (2546). **ความคิดเห็นของข้าราชการฝ่ายปกครองต่อพระราชบัญญัติแผนและ**
ขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ศึกษาเฉพาะกรณี
จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ไอลดา มาแสวง. (2544). **ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยและโรงพยาบาลชุมชน**
จังหวัดยโสธรต่อการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อโนชา สืบจากมี. (2551). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบล**
ละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ปร.ม.
 (รัฐประศาสนศาสตร์). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ว ๓๑๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.กระพัน ศรีงาน

ด้วย นายราช การเพียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นของ
ประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี
รองศาสตราจารย์ประชัน คະเนวัน เป็นที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการ
ทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๓๑๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์น้อย สุปิงคลัด

ด้วย นายราช การเพียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นของ
ประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี
รองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน เป็นที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการ
ทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ว ๓๑๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณน้ำฝน สมศรีนวล

ด้วย นายราช การเพียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นของ
ประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี
รองศาสตราจารย์ประชัน คະเนวัน เป็นที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการ
ทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ข

ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๓๕๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสะแกชำ

ด้วย นายราช การเพียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน เป็นที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายราช การเพียร ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๓๖๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก

ด้วย นายราช การเพียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นของ
ประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยการนี้
นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถาม ผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว
จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ตั๋ว ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก
กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจงทั่วไป

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชน
ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก

2. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน
ตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 4 ด้าน คือ 1. ด้านการป้องกันและระงับ
โรคติดต่อ 2. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 3. ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม และ 4. ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ราช การเพียร

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

รุ่นที่ 12

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย/ในช่อง [ ] หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี

21 – 30 ปี

31 – 40 ปี

41 – 50 ปี

51 – 60 ปี

61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช

ปวส./อนุปริญญา

ปริญญาตรี

อื่นๆ (ระบุ).....

4. อาชีพ

เกษตรกรรม

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ค้าขาย

นักเรียน/นักศึกษา

รับจ้างทั่วไป

อื่นๆ (ระบุ).....

5. รายได้ต่อปี

ต่ำกว่า 10,000 บาท

10,001 – 50,000 บาท

50,001 – 100,000 บาท

100,001 – 500,000 บาท

มากกว่า 500,000 บาท

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก
อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง

โปรดอ่านคำถามแต่ละข้อแล้วพิจารณาว่าในแต่ละข้อท่านเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์มีการปฏิบัติอยู่ในระดับใดซึ่งแต่ละข้อจะมีคำตอบให้ท่านเลือกคือมากที่สุดมากปานกลา่งน้อยและน้อยที่สุดแล้วเลือกคำตอบที่ตรงกับความจริงและความคิดเห็นของท่านโดยทำเครื่องหมาย/ในช่องที่ท่านเลือกเพียงช่องเดียวซึ่งกำหนดคะแนนไว้ดังนี้

5	หมายถึงเห็นด้วยมากที่สุด	4	หมายถึงเห็นด้วยมาก
3	หมายถึงเห็นด้วยปานกลาง	2	หมายถึงเห็นด้วยน้อย
1	หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุด		

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ					
1.แผนระยะยาวในการป้องกันโรคติดต่อ/มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ	.....	.....	.....	.....	.....
2.ทีมงานมีประสิทธิภาพในการป้องกันโรคติดต่อ	.....	.....	.....	.....	.....
3.การป้องกันโรคติดต่อมีการดำเนินการอย่างรวดเร็ว	.....	.....	.....	.....	.....
4.องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดทำงบประมาณในการป้องกันโรคติดต่ออย่างเพียงพอ	.....	.....	.....	.....	.....
5.การป้องกันโรคติดต่อประสบผลสำเร็จ	.....	.....	.....	.....	.....
6.มีผู้รับผิดชอบภารกิจด้านการป้องกันโรคติดต่อ	.....	.....	.....	.....	.....
7.มีการรณรงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกประชาชนให้เห็นความสำคัญของการป้องกันโรคติดต่อ	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย					
8.ระบบเตือนภัยและระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ	.....	.....	.....	.....	.....
9.มีบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพียงพอ	.....	.....	.....	.....	.....
10.ระบบเครื่องมือเครื่องจักรมีประสิทธิภาพ	.....	.....	.....	.....	.....
11.ระบบอาสาสมัครและระบบเครือข่ายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	.....	.....	.....	.....	.....
12.ระบบการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ	.....	.....	.....	.....	.....
13.การจัดสรรงบประมาณเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเพียงพอ	.....	.....	.....	.....	.....
ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม					
14.ศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์เพียงพอ/มีผู้ดูแลเด็กที่มีความรู้ความสามารถ	.....	.....	.....	.....	.....
15.การส่งเสริมให้ประชาชนให้ได้รับการศึกษาตลอดชีวิต	.....	.....	.....	.....	.....
16.ให้ทุนการศึกษาแก่เยาวชน	.....	.....	.....	.....	.....
17.การบำรุงรักษา ศาสนสถาน ศาสนสมบัติ	.....	.....	.....	.....	.....
18.การจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา	.....	.....	.....	.....	.....
19.กิจกรรมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่น	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ					
20.การจัดอบรมอาชีพให้กับกลุ่มสตรี	.....	.....	.....	.....	.....
21.ให้ความรู้สตรีด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตร	.....	.....	.....	.....	.....
22.กิจกรรมอบรมให้กับเด็กและเยาวชน	.....	.....	.....	.....	.....
23.จัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ	.....	.....	.....	.....	.....
24.การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมกับการจัด กิจกรรมของ อบต.	.....	.....	.....	.....	.....
25.กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ	.....	.....	.....	.....	.....
26.มีการพัฒนาเครือข่ายกลุ่มสตรีและผู้สูงอายุ	.....	.....	.....	.....	.....
27.การสำรวจข้อมูลผู้พิการเพื่อการช่วยเหลือ	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการดำเนินงาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลสวายจิก อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****_

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
VAR00001	93.6667	53.1954	.2111	.6193
VAR00002	93.7333	56.4782	-.0704	.6433
VAR00003	93.8667	57.2230	-.1323	.6494
VAR00004	93.8667	53.6368	.1661	.6233
VAR00005	93.9333	52.8920	.1832	.6218
VAR00006	93.9000	52.3690	.2387	.6161
VAR00007	93.7667	52.6678	.2611	.6149
VAR00008	93.9667	55.3437	.0026	.6404
VAR00009	93.8333	56.0747	-.0383	.6412
VAR00010	94.0333	50.4471	.3194	.6059
VAR00011	94.0000	47.7241	.5394	.5796
VAR00012	93.9333	54.6851	.0749	.6316
VAR00013	93.8000	50.7172	.3089	.6074
VAR00014	93.9333	49.1678	.4993	.5887
VAR00015	93.8000	50.1655	.3844	.5997
VAR00016	93.8333	49.4540	.4159	.5951
VAR00017	93.8000	50.8552	.3311	.6057
VAR00018	93.9000	54.2310	.0764	.6333
VAR00019	93.9333	48.0644	.5644	.5798
VAR00020	93.9000	56.5069	-.0815	.6497
VAR00021	93.9667	51.3437	.2699	.6120
VAR00022	94.0333	50.5161	.4354	.5979
VAR00023	93.9000	57.8172	-.1695	.6586
VAR00024	93.8333	54.9713	.0459	.6345
VAR00025	93.9667	52.1713	.2371	.6161
VAR00026	93.9333	55.0299	.0386	.6354
VAR00027	93.9667	54.8609	.0599	.6329

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 27

Alpha = .6297

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	ราช การเพียร
วันเดือนปีเกิด	19 มิถุนายน 2522
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	68 หมู่ที่ 3 ตำบลสะแกชำ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000
ตำแหน่งหน้าที่	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป องค์กรบริหารส่วนตำบลสวายจิก
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2535 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2538 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2540 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2545 วิทยาศาสตรบัณฑิต เทคโนโลยีอุตสาหกรรมแขนง เครื่องกล มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2555 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์